

KIBIRKŠTYS

stant prie "VIS-LIETUVIS...
bu, verta pasakyti, kad jis
"Amerikos Lietuvyje"
bejo labai svarbų faktą, kas
p. K. Jurgelio nesamoningai
pasaką apie advokatų profes-

No. 2-tras Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 10-tą SAUSIO (JAN.) 1942 M. Kaina 5 centai VOL. XXIII

Prez. Roozeveltas Pasakė Ugninga Kalba; Skelbia Diktatoriams Kara Iki Pergalės!

SUV. VALSTIJŲ METINĖS ŠAMATOS 62 BILIJONAI

Washington, D. C., sausio 7. — Viršminėtoje dienoje Prez. Roozeveltas pasakė ugningą kalbą paskelbdamas karą diktatoriams iki pergalės, jis pripažino, kad Amerika stoji karan su stipriu civilizacijos priešu — su ašim — Vokietija, Italija ir Japonija. Prezidentas kvietė prie darbo spartos, prie 24 valandų darbo dienos ir 7-nių dienų savaitėje, kad sudaryti galingą karišką jėgą su kurios pagalba bus galima sumušti ašį.

Prezidentas Roozeveltas reikalavo, kad šalies karo produkcija šiais 1942 metais parodytų savo spartą. 1). 60,000 kariškų orlaivių, įskaitant 45,000 žvalgybinius orlaivius ir bombierius. 2). 45,000 tankų, taip, kad ta tankų produkcija, 1943 metais pakiltų iki 75,000. 3). 20,000 prieš-orinio antpuolio kanuolių, taip kad toji gamyba 1943 metais pakiltų iki 35,000. 4). Pakelti laivyno mirties nesantį svorį iki 8,000,000 tonų vietoje 1941 metų 1,100,000 tonų, ir kad ta skaitlinė 1943 metais pakiltų iki 10,000,000 tonų.

Vien tik 185,000 karo orlaivių gamyba reikalauja 1,400,000 darbininkų, dirbančių per du metus neatlaidaus darbo. Bet SUV. Valstijų aukštai išvystyta orlaivių ir automobilių pramonė neatsisako tai padaryti, ir sutinka prezidento Roozevelto prašymą patenkinti. Tikta Vokietijos spauda, tą Roozevelto gamybos planą vadina sapnais ir neįvykdomą. Reiškia, kad ašies karuna jau dreba. Ašies visa spauda Pietinėje Amerikoje jau pradėjo propagandos vaju už taiką.

62 Bilijonai Biudžeto ir 9 Bilijonai Taksų

Prezidentas Roozeveltas taipgi pateikė Kongresui 1943 metams 62 bilijonų biudžetą ir sykiu prašo paskirti 9 bilijonus dolerių taksomis. Tie bilijonai dolerių yra didžiausia skaitlinė SUV. Valstijų karinio pasirengimo istorijoje. Bet ne ką padarysi, be pinigų karo nevesi. Kaip Prezidentas, taip ir karo ekspertai pripažįsta, kad mūsų karas su ašim bus sunkus ir ilgas; gyventojai nuo didžiausio iki mažiausio bus aptaksuoti nuo galvos iki kojų, kad bendrai nešti tą karo sunkenybę iki galo, iki dabar kariaujanti diktatoriai—imperialistai bus nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Iki šioliai Amerikos žmonės buvo kaip ir pamirę pereito pasaulinio karo sunkenybes, bet su šiais metais ir gal dar kitais, mums teks iš naujo prisiminti ir ne vienam gal teks diržas susiveržti dėl šio antrojo pasaulinio karo aplinkybių. Gal netrukus pajus mūsų didmiesčiai ašies smugius, kuomet nuo išorinų ašies antpuolių pradės dangoraiziai risti žemyn, o ypatingai to gali greitai susilaukti Pacifiko ir Atlantiko vandenyno pakraščiai—ypatingai Rytuose. Apart bombų, gal teks mums per šiuos metus paragauti ir nuodingų mirtį nešančių dujų, o gal ir bilijonus užkrečiamųjų ligų bakterijų. Iš diktatorių, iš jų banditiškos veiklos nieko gera, apart žalos negalime laukti.

Taigi, išvadoje, mes nieko kito dabar ir negalime padaryti kaip tikta kariauti priešais ašį, kuri pirmutinė smogė mums Pearl uoste (Pacifiko vandenyne). Reiškia SUV. Valstijos buvo užpultos per Japonijos imperijalistus ir jų padėjėjus-diktatorius — Hitlerį su Mussolini. Reiškia, karą su demokratijomis pradėjo diktatūros, o mes jį turim baigti su mūsų laimėjimais už atsteigimą demokratijos, už atsteigimą pavergtųjų tautų nepriklausomybių, už jų ir savo laisvę.

SUOMIAI-FINAI NORI BAIGTI KARA

Per radiją žinios, kad Finlandijos žmonės nelabai patenkinti su savo valdžios vadovybe, kurios tikslas yra, kad padidinti savo šalies teritoriją. Suomiai-Finai mano, kad Amerikai įstojus karan, naciai pralaimės karą, tada sudarys labai daug sunkenybių Suomijai. Todėl suomiai nori taikos su Rusija ir nori but talkininkų pusėje. Sakoma, kad paskutiniu nacių pralaimėjimui rusų fronte, ypatingai nervuoja suomius.

Automobilių Industrija Gavo Milžiniškus Užsakymus

Washington, D. C. — Automobilių industrija gavo užsakymus net už 5 bilijonus dolerių — (\$5,000,000,000) ant amunicijos, mašinerijų ir kitų karų reikmenų. Tačiau reikia nepamiršti, kad užims apie porą mėnesių iki bus padarytos reikalingos permainos automobilių industrijoje, taip kad produkcija būtų gera ir sekminga.

Sovietų Rusijos Prez. Sveikino Anglijos Karalių

Londonas, Sausio 3. — Prezidentas Mikhail Ivanovič Kalinin pasiuntė Anglijos karaliui sekantį telegramą: "Prašu Jusų Didžiosios Britanijos karaliaus sveikinimą su Naujais Metais, linkint kad mūsų laivynas ir kariuomenė bendrai laimingai kariautų."

Suderintos mintys sustiprins mūsų kovą prieš mūsų priešą — Vokietiją. Atsilankymas Maskvoje Jusų Užsienių Reikalų Ministerio labai daug prisidėjo prie bendro sustiprinimo. Suvienytos mintys užtikrins laimėti kovą su priešu ir po laimėjimo mums patiems ir visoms laisvę mylinčioms tautoms. Tą žinią paskelbė Maskvos Radio stotys.

Valdžia Draudžia Naudoti Vilnas Bereikalingai

Washingtonas, Sausio 3. — OPM. įsakė sumažinti vilnų naudojimą civiliams reikalams, kaip tai karpetoms ir kitiems nesvarbiems reikalams. Kas liečia vyriškų drabužių vilnonę materiją, toji produkcija taipgi bus sumažinta. Mat kariuomenėje daug vyrų nešioja uniformas, tai civilių pareikalamas bus mažesnis.

Pasak laikraščių, visoje Lietuvoje du kartus per savaitę laikomos pamaldos už bolševikų deportuotus lietuvius.

KĄ REIŠKIA 62 BILIJONAI DOLERIŲ?

Pirmausia, 62 bilijonai yra du kartu daugiau negu visas auksas pasaulyje. Viršminėta suma reiškia keturiolika kartų daugiau negu visas pasaulio sidabras. Iš sidabro valdžia galėtų pastatyti du šimtu 10,000 tonų skrauduolius, arba iš to auksa galima pastatyti tokį milžinišką laivą kaip Normandiją. Šešiasdešimt du bilijonai po vieną dolerį popieriniai, suglaustais kietai vienas prie kito pakeliuose pasiektų iš New Yorko iki Madrid, Ispanijos. Jeigu šios dolerinės būtų patiestos, jos uždengtų penkių kelių vieškelį, kurs tęstusi aplink pasaulį, prie ekvatoriaus. Jei šioji suma būtų atskaityta po dvidešimt dolerių, tai padarytų liniją nuo žemės iki mėnulio ir toliau. Jei dar šioji suma atrodyt tik nieko nereiškianti aiškiau gali-

NACIŲ ZEPELINAI GALI UŽPULTI AMERIKĄ

Washington.— Žymūs vyriausybės karo strategai, pranešė, kad Vokietija ketina naudoti savo Zepelinus bombardavimui SUV. Valstijų rytinio Atlantiko vandenyno pakraščiu miestus. Naciai dar turi du dirizablius, kurie buvo paženklinoti svastika prasidėjus karui — transatlantiko veteranas Graf Zepelin ir didžiulis LZ-130, panašus į dirizablių Hindenburg, kurs sudegė, 1937 metais, Lakehurst, N. J. Bile vienas iš šių dirizablių gali būti įrengtas nunešti 10 bombierių iki Atlantiko pakraščio ir kur nors pasislėpęs laukti kol šie lėktuvai paleistų savo mirties ir griovimo kriovinius ant miestų, arba ir patys Zepelinai galėtų atlikt tą niekšišką bombardavimo darbą.

Prezidentas Roozevelt, savo pranešime Kongresui, sausio 6-tą dieną, pripažino, kad priešais gal bandys iš oro užpulti didelius gyventojų centrus, kad išgąstint mūsų žmones ir sugriauti jų moralę.

Rytinėse valstijose, laivyno lėktuvų ekspertai pastebėjo, kad gyventojai yra linkę manyti, jog ir lėktuvus nešantieji laivai gali sustoti Atlantiko juroje ir iš čia pasiūsti bombierius ir mūsų užsiregistruotų kariuomenės gerai pamatuotą faktą, kad Vokietija pastatė dirizablių laike

pirmojo Pasaulinio Karo vien tik del New Yorko subombordavimo. Šis dirizablis buvo LZ-70, tai buvo didžiausias orlaivis pastatytas Vokietijos laike pirmojo karo. Nors LZ-70 buvo mažesnis kaip Graf Zepelin ar LZ-130, vienok galėjo nuskristi į J. V. ir atgal be sustojimo. Tačiau Vokietija buvo nugalėta pirma negu ji spėjo padaryti užpuolimą ant Amerikos.

Palyginus su LZ-70 2,500,000 kubikų pėdų talpos, Graf Zepelin turi 4,000,000 kubikų pėdų ir LZ-130 turi 7,000,000. LZ-130 galėtų pralenkti Hindenburgo atskridimo rekordą, atlikdamas kelionę į 55 valandas, nes jo paprastas greitumas yra 70 mylios valanda, gi jis gali skristi ir iki 85 mylių į valanda. Jeigu Vokietija nutars pasiūsti dirizablių užpult Jungtines Valstijas, naciai nebus sulaikyti del stokos heliumo, ypatingai vokiečiai laikuai rodė sutikimą skristi dirizabliuose pripildytuose su vandeniu (vandendariu) — padegančiomis ir sprogstančiomis dujomis. Nors ir pavojingas skridimui, tačiau vokiečiai neatsižvelgdami į pavojų yra pasiryžę daryti bile ką, kad tik atsiekus savo pragaistingą tikslą. Mat, Zepelinas turėtų geresnę progą išvengti Britanijos jūros ir oro blokados negu karinis orlaivis nešiojantis laivas.

AMERIKA BUDAVOS GREIČIAUSIUS LĒKTUVUS

Washington, Sausio 5. — SUV. Valstijos pradės budavoti pasaulio greičiausius lėktuvus, su vienu motoru, kurio jėga bus 2000 arklių, propeleris su keturiais sparnais, diametras propelerio 12 pėdų.

Šis lėktuvas skris 680 mylių per valandą. Vidutiniai tokio greičio lėktuvai iš Bostono gali

į Chicago į apie vieną valandą ir 20 minučių laiko. Taipgi Suvienu Amerikos Valstijas nuo Atlantiko iki Pacifiko jūrų vidutiniai imant 5 valandas.

Ateina laikai toki, kad pusryčius valgys New Yorke, pietus San Francisco, Californijoje. Technika progresuoja, bet kaip su mūsų civilizacija?

VYRŲ REGISTRACIJA NUO 20 IKI 44 M.

Washington, Sausio 5. — Prezidentas Roozeveltas paskelbė problemaciją, kad Vasario 16 dieną visi vyrai nuo 20 metų iki 44 metų užsiregistruotų kariuomenės tarnybai.

Jaunesni ir senesni bus registruojami kiek vėliau. Šį kartą numatoma, kad užsiregistruos apie 9,000,000 vyrų. Ši registracija bus ne tik SUV. Amerikos Valstijose, bet ir Alaskoj, Porto Rico ir Havaii. Registracija bus nuo 7 valandos ryto iki 9 valandų vakaro.

TRUMPOS ŽINUTĖS

MAŽAI AUTO PADANGŲ Boston, Mass., Sausio 5. — Mass. Valstijoje yra 96,618 automobilių ir lengvų trokų, taipgi yra 17,079 sunkiųjų trokų. Tačiau valdžia paskyrė sausio mėnesio auto padangų kvotą, 307, sunkiųjų trokų padangų — 1026. Tai nelabai daug naujų padangų. Kai kurie Mass. Valstijos miesteliai gauna tik po vieną naują padangą.

Worcesterio Draugijų Pranešimai Worcesterio Lietuvių Respublikonų klubo susirinkimas bus sekmdienį, sausio 11-tą, 2-trą valandą po-pietų. Šio klubo nariai susirinkis į Lietuvių Ukėšų Klubo sveikint pasitart del svarbių reikalų. Visi nariai malonėkite susirinkti. E. Montvilaitė, Raštininkė

Metų...
ce Agen...
Worcester, M...
BILE KOK...
...
ny Beauty...
OVIDENCE...
...
st Range &...
...
ry St. Coal...
COMPANY...
...
i Pardav...
...
V. Bac...
BROKER...
...
ard Yano...
CKAGE STO...
...
Butie Sv...
...
medu, kurio...
šelis užtik...
rynas lietu...
...
dresu:
UVIS
ORCESTER,

LIETUVIAI AMERIKOJ

DARIAUS-GIRENO PAMINKLUI AUKOS IR KOMITETO VEIKLA

Pateikiame gautų aukų dvi-dešimtą paskelbimą, sulig gruodžio 1 d., 1941 m., pinigai prisiųsti Fondo Komiteto išdinin-kui p. J. Spurgai.

Nuo Lietuvių Nepri gulmingo Klubo Central Brooklyn, N. Y., surinko ir prisiuntė išdinin-kas: J. Anuma, auکوjo po 50c: J. Anuma, Aleksiejus M. Sabulis, V. Pivariunas, F. Almenas. Smulkų \$2.50; kartu \$5.00.

Moterų Klubas, Brooklyn, N. Y., dar už pikniko tikietus su-mokejo Miss S. Sasna, \$2.45. Bronius Menderis, per S. Ma-siulį, brooklynietį, auکوjo \$1.00. Bauramejus Sitko, is Seattle, Washington, prisiuntė aukų \$1. Viso bendrai gauta \$9.45. B. Sitko rašo: "Patėmijau laikra-ščiuose jusų brangų ir garbingą darbą, statyti paminklą mūsų didvyrių atminčiai Dariui ir Gi-rėnui. Prisiūdėdamas su mažą au-ka linkiu jums geriausios pa-sekmės užbriztam darbe. Malo-nu yra skaityti laikraščiuose kaip rytinėse Valstybėse mūsų broliai ir sesės darbuojasi tautos labui. Pas mus tolimuose vaka-ruose nieko panašaus nesimato. Jaučiamės lyg mūsų gyvenimo dienos baigiasi. O mūsų, išau-klėti vaikai su tėvais nedraugau-ja, priežastis bus tame, kad ne-turėjome inteligentų, kas pa-trauktų juos prie savųjų. Seat-le, Wash., yra D.L.K. Gedimino pašelpinė draugija neblogoi sto-vinti pinigais, bet narių ne-daug, mūsų jaunimas nesirašo prie šios draugijos ir tuomi ma-tosi nelgas jos gyvavimas. Tai-gi, rytinių valstybių lietuviai veiktė ir kelkite upą mūsų tau-tos labai tuom tik galima".

Už aukščiau pažymėtus aukas ir linkėjimus visiems nuošird-žiai dėkojame.

Nors aukų duosumas šiuom laikotarpiu kiek sumažėjo. Ka-me priežastis nežinome? Gal dėl tam tikrų staigmenų, ar stokos agitacijos. Mat, dabar yra įsi-steigę ir daugiau fondų, kuriuos visuomenė jaučia reikala paremi-ti — tai labai kilnu. Bet nepa-mirškime ir pirmesnio pradėto svarbaus darbo atkelti. Su šia suma \$1,722.83, kuri yra surink-ta paminklo Fonde neįmanoma atsiekti galutinio tikslo, reikia daugiau kapitalo. Nusverti pa-minklo kainą bus galima tikriausiai sužinoti pagaminus jo projektą, nuskyrus medžiagą ir pastatymo išlaidas. Iki šiol duoti sumanymai ar patarimai nei-šriša galutinio prekės klausimo.

Taigi, atsišaukiame į visus šio kilnaus reikalo pritarėjus, draugijas, kuopas ir pavienius asmenis paremti pinigais su-lig išteklius. Aukas prašome teikti čekiais ar Money Orderiais išrašant sekamai DARIUS-GI-RENAS MONUMENT FUND ir siųskite Komiteto išdinin-kui Mr. John Spurga, Port Jeffers-on Station, Long Island, N. Y. Išdinin-kas prisiųs kvitą aukų, siuntėjui, o jei kuris asmuo au-kos stambesnės sumą ir pažy-mės savo adresu, tai irgi gaus tokią kvitą. Surinktos aukos nuo 50c ir aukščiau skelbiamos laik-raščiuose.

Nemalonu yra pranešti liudnā įvyki: vienas iš mūsų Komiteto veikėjų ir išdo globėjas Jurgis Karpus, mirė gruodžio 20 d., š. m., savo namuose 513 Cleveland Street, Brooklyn, N. Y. Palaido-tas šv. Jono kapinėse. Lai mūsų darbuotojas amžinai ilsisi šios šalies žemelėj.

Ruošiamos žingeidžios prakal-bos, su dainų programa. Svar-biais klausimais butent: Pažin-kime savo tautos istoriją ir gerbkime mūsų didvyrius. Ar mūsų gimtinė Lietuva po šios didžios katastrofos taps nepri-klausoma? Pastatykim pamink-lą mūsų didvyriam Dariui ir Gi-rėnui tinkamoj vietoj ir nus-preskim jo vertybę.

Visa tai bus aiškina ma ruo-šiamose prakalbose. Kalbės ke-lių vietinių laikraščių redakto-riai, butent: Juozas Tyšliava, J. V. Stilsonas, Juozas B. Laučka ir atstovas nuo Tėvynės. Tai-gi kalbės žymus veikėjai: Co-lumbijos Universiteto lietuvių kalbos dėstyto profesorius Dr. J. Rimavičius, ir daug pasidar-bavęs lietuviams išgavime Litu-anica Aikštės, Councilmanas An-thony J. DiGiovanna, Paminklo Fondo nariai Adv. Steponas Briedis ir kiti.

Meno programoj dalyvaus: Lionė Juodytė, pasižymėjus mu-zikoje dainuos solo ir gros gita-ra.

Violeta Tamkiutė, muzikos mokytoja ir žinoma Brooklyn-o lietuvių sūsištė — dainuos solo. Šis vakaras dar bus didelė reikš-mė pasirodyme miesto pareigu-nams gausia publika remiančia paminklo reikalą. Taigi, visas ir visus šio darbo remėjus, drau-gus ir prietelius nuoširdžiai kvie-čiame atsilankyti. Įžanga 10c. Prakalbos bus penktadienį, sau-sio (Jan.) 9-tą, 1942 m., Grand Paradise didžiojo salėj, 318 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Pradžią 7:30 val. vakaro.

Paminklo Fondo Komitetas: Adv. Steponas Briedis, J. Spur-ga, W. Shabunas, J. Šaltis, A. Gudonis, J. Kairys.

Korespondentas, J. Š.

PHILADELPHIA, PA.

KLIERIKAI ŠVENČIA ATO-STOGAS PAS SAVUOSIUS

Švento Kazimiero parapijos Burokų šeima gražiai išauklėta. Duktė, Elena, Vienuolė, Sabina-Kazimierietė jau virš 10 metų. Sunus, Juozas Burokas, Simina-rijoj berods 9 metai, kur dabar Švenčių proga atastogavo pas na-miškius. Klierikai, Juozui labai sekas mokslas. Netrukus, Die-vui padedant, netik bus Tėvams ir visai Burokų šeimai, bet ir vi-sai šv. Kazimiero parapijai-kazimieriečiams — p a r a p i j o n a m s, garbė. Kitas sunus, Petras Bu-rokas, pašauktas į kariuomenę, prie įvairių šautuvų-inžinieriaus vietą užima. Esantįjį kariuo-menėje, nori, kad juos lankytų su laiškais, draugai, draugės, pa-žystami, Petro Buroko, antras-as. Peter M. Burokas, 669-th Or-denance Company, Aviation, (pursuit) Maultrie, Georgia.

Jaunesnioji duktė, Magdalena vedusi, ji visados smagaus budo-linksma. Jauniausias, Mikolas Burokas, stovi prie tėvų, ir dar-bininkas. Tuomi, P. P. Burokam, linksma-išauklėjus tokią šeimą, kuri gali but laimingi ant visados.

Antras Klierikas, Pranas Stat-kus, 310 Federal St., Phila. Viena-tinis sunus, P. P. Statkų, ir taipat šv. Kazimiero parapijos, Klieriko, Prano Statkaus elg-sis, jojo — liudija už jį patį. Tėvai, P. P. Statkai labai paten-kinti savo sunaus Frano, Klieri-ku, nes dar vaikytės dieneose, Franukas sakydavęs: "aš busiu kunigu, kad sakysiu pamokslus, tai sienos drebės." Tie vaiky-tės Prano žodžiai jau matos.

DIDVYRIO MOTINA IR SESUO

Ponia Elizabeth Wagner (dešinėje), pirmojo leitenanto Boyd Wagner motina rodo su savo dukteria, Felicija, kaip jodvi skaitliu-oja globą savame Johnstown, Pa. name, kurios bando surasti vietą savo giminaičiui, kurie dabar ten kariauja. Gavėjas už pasi-žymėjimą Tarnystoj Kryžiaus, karininkas Wagner buvo juomi apdovanotas už nušovimą 3-ju japonų orlaiviu ir už 14 kitų sunai-kinimą, jiems bestovint ant žemės.

Lieka palinkėti Klierikams, Juo-zui Burokui, ir Franui Statkui, tegul pildos jųjų pašaukimas, kad Dievas laimintų sveikiems atsiekti numylėtąjį mokslą savo profesijoje, ir likti šeštojo Sak-ramento—Kunigystės, pašauki-me, K. D.

PIRMAS PHILADELPHIJOS MIESTO ISBANDYMAS TAMSUMOJE

Iš anglų spaudos: Philadelphia Record. Sausio 2-rą dieną minė-toj spaudoj išleistas skelbimas, Armijos Autoritetan, per Dr. A. C. Marts, State Directos of Civilian Defense, išlaido sekamą pra-nešimą: "Kad kito penktadienio 9-tą valandą vakare butų visas miestas per 15-minučių tamsus, visi gyvenami namai, krautuvės, gatvių šviesos, visi langai butų tamsus." (Reiškia, kad tas at-sibus 9-tą dieną vakare.) Pagal skelbimą, paaiškinta, kad oro jė-gos, kariški lektuvai, bandys pa-tikrinti miestą kaip atrodys nak-ties tamsumoje.

Tad, jai nepakeistų šio prane-šimo, tai Philadelphiajos Miestui pirmu sykiu teks pabuti 15-mi-nučių tamsumoje. Patartina, buti atsargiems, nes kai gatvėse pasidarys tamsuma, praeivis ga-li patekti į nemalonias rankas. Geriausia buti namuose, arba dirbtuvėjį palaukt 15 minučių ramybėje. K. Dryža

AMSTERDAM, N. Y.

Lapkričio 23-čią d., banketas Elks Klube pagerbimui jo Eksc. Lietuvos Prezidentą Antaną Smetonos 8-tą val. vakare susi-rinko miesto ir nekurie steito žymus oficialai ir kiti žymus a-merikonai. Lietuviai skaitlingai dalyvavo iš Utica, Albany ir Schenectady, N. Y. ir kiti, viso susidarė virš 50 narių neparty-viskas Lietuvos Šelpimo Fondo komitetas.

Viso liko gryno pelno Lietu-vo Šelpimui virš \$500. Draugių atstovų komitetas tam pačiam tikslui turi dar virš \$200. Spaudos komisija, Petras Lalas ir Vladas Rusilas

PHILADELPHIA, PA.

IS LABDARYBĖS DRAUGIJOS VEIKIMO

Gruodžio 21 d. šv. Vincento Labdarybės susirinkimas atsi-buvo šv. Kazimiero bažnytiniose kambariuose, tuoj po sumos. Susirinkimą atidarė pirm. S. Ma-žeika, malda atkalbėjo kun. S. Raila. Per raštininkę, Oną Un-guraitę skaitytas protokolais ir priimtas. Kaip Labdarybės draugija, tai ir visi svarstymai ejo apie labdarius, kur nemažai pasirodė reikalumas pašelpos suvargusiems, ypatingai šven-čių, šv. Kalėdų mete, kur buvo skiriamos. Išdinin-kas, kurs pa-ėmė iš senojo išdinin-kio kun. V. Martusevičiaus kasą, tai nauja-sis išdinin-kas kun. Stanislovas Raila, išskaitė visą eilę suvargu-sių, kurie pasakė esą "biedni", tame reikale jėjo svarstymai-bal-savimai, ir iš komisijos, kelios geros moterys, patiekė žinių, kur reikalinga pašelpa, ir kur dar nėra taip suvargę. Mat, jos slėptai, daug apeina ir ištiria visas aplinkybes suvargusiųjų. Deliai ir visas susirinkimas liko priimtas iš tų moterų patiekto raporto, kur buvo reikalas, tiems nubalsuota ir skirta pagal numatymą Kalėdų dovana. Kalėdoms, nubalsuota ir paskirta iš Labda-rybės kasos suvargusiems šei-mynoms net 53 dolerius, kur tuo-jaus išdinin-kas skubiai prižadė-jo išdalinti, suvargusiems pagal nubalsavimo. Labdarybės Drau-gija, nuoširdžiai kviečia, kad ko

1942 METŲ SIENINIAI KALENDORIAI

Vienas Kalendorius 25c
5 Skirtingų Rušių Kalendoriai
parsiduoda už \$1.00

Kalendoriai vaizduoja Gamtiškus Lietuviškai Tautiškus Vaizdus su tuviškais mėnesių numeriais arba angliškais. Kreipkitės -

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. - Worcester, Mass.

daugiausiai rašytus į minėtą draugiją. Štai, pagirtina, (pavar-dę prašė neskelbt), viena moter-is Labdarybei auکوjo net 100 dolerių. Pasakyta: "Kokia miara mieruosi suvargusiems, tokia bus ir tau atmieruota."

PHILADELPHIA, PA.

700 DOLERŲ PAVOGĖ IS KLEBONIJS

Gruodžio 29-diena. (pereito meto) šv. Širdies parapijos (Air-ry) katalikų bažnyčios, 3-čios ir keed g-vės, netikėtai nežinomas asmuo, kaip angliai vadina (thief) įėjo į kleboniją ir pavogė 700 dolerių. Kun. Henry V. P. Walsh davė policijai apie ne-laimę pranešimą, ir išpasakoj visą įvykį, policija spėja, kas pa-darė vagystę. Diena anksčiau prieš apvogimo, koks žmogus bu-vo atėjęs į kleboniją, ir prašęs, kad jam išduotų kortą, dėl užra-šymo, kad norės užpikrėti mišias. Ir, minėtoj dienoj, kaip apvogė, kad kun. Walsh iš ryto matė bažnyčioj tą patį žmogų, bet ka-d jis jėjo į kleboniją ir pavogė pinigų niekas nepatėmėjo, ir ne-žinia kur ieškoti vagiliaus. Po-licija ieško, bet vargiai kur su-ras kaltininką, (thief). Kun. H. V. P. Walsh, spėja, kad vagilis jėjo kol buvo pamaldos, ir per šo-nines duris, kurios yra nuo baž-nyčios pusės vienija su kleboni-ja kalidorius. K. D.

SIRGO: KUN. STANISLOVAS RAILA

Šv. Kazimiero parapijos Vikar-s Kun. S. Raila sunkiai sirgo. Pajutę parapijiečiai sergantį kun. S. Raila, iš nekurijų artimų-jų jėjo gausi malda prie gerojo Dievulio prašydami greito pas-veikimo. Neveltui sakoma: "pra-šykite, viskas bus priduoata." Taip. Po kelių dienų sirgimo, ir jau Kun. S. Raila pasirodė bažnyčioje, nors netaip tvirtas, bet Die-vui padedant bažnyčioje atliko savo pareigą. Tegul Dievas lai-mina ir teikia pajėgos jam, visur ir visados. K. D.

MIRTINAI PAŠAUTAS 19-METŲ VAIKINAS

Miesto policija patalpuodama Water ir Washington Ave., prie fabriko tamsumoje, matė kad kas ką tai darbuojas tokiam vė-lybam laike, 2:40 minučių iš ry-to, tas buvo tik praleidus naujus 1942 metų parodą. Policijai pa-sisekė 2 suimti vietoje, trečiasis norėjo pabėgti. Kapitonas John J. Quinn, (kaip Record paduo-da) paleidęs du šuvių į aukštį nesustojo—bėgęs, tada policma-nas leido šuvi į bėgantį iš 38 ca-libera. Vaikinas, Walter Lužak krites, kur visi trys nuvešti į pa-licijos nuovadą, 7-tos ir Carpen-ter St. prie Magistrate. Labai šiais laikais turi buti atsargus, nes stropiai viskas dabojava, vi-si suprantam, kad visokių saba-tažnikų atsiranda, tai kartais ir nereikalingas gali nukentėti.

Savaitė atgal: kaip žinom, di-dysis tiltas, siekė-junge Phila-delphia-Camden per Delaware U-pe, stropiai saugojamas, pėščių-jų jau seniai eijamas sulaikytas, automobiliais dar leidžiama va-žiuoti. Nors ir saugojama, ir tai rado net penkias bombas padėta

netoli tilto, kaltininkas suar-damas. Delaware Upe kainuoja: 37,3296,971 Statytas liepos 1, 1926.

AMERIKOS LIETUVIŲ RŪ TARPATAUTINIS TUTAS JAU VEIKI

Nors dar neseniai suar-zavo Amerikos Lietuvių International Institute randsi pastovus adresas No. 15th St., Phila., Pa. teko nugarsti, kad labia-darbuotis, ir jau lietuvių-tuvos vardas tame Tarpau-me Institute žymiai pra-nes susidarius Moterų In-stitute, kurios darba imtasi veikti ir darbas gerus rezultatus, ir tu-tuvos vardas tame Tarpau-me Institute, kurios darba kas ta Lietuva, dabar ir kitataučių įvertinama.

Iš Moterų Tarybos nar-patirti, kad jau narių pa-kילו ligi 50 narių, vis randasi naujų narių prigulėti — remti. Kiek atgal, buvo surengusios li, kaip pradžia šio. Bet buvo geros pasekmės pelnas skirtas neturim Moterų Taryba nuo vaka-rų, kaip pradžia šio. Ir — Taryba padalino beske-niems. Gavusieji beske-ni biami, nes tokis nutarim-darbas buti daromas ne-bės, bet dėl Labdarybės šelpus suvargusiems. Po-galiniene jau nekurie darbiams surado darba-anglų kalbą dėl priren-grikos Pilietybės gavimu-ry ir kitų reikalų. Pa-ka-d Amerikos Lietuvių In-ternational Institute, Phila. Taryba atlieka tikrai pa-sėms darba, neviena šei-ma už gautą dovana. Kiek lieka remti tokį priren-grikos Lietuvių Internati-stitute Phila. Lietuvių Taryba. Visais reikalmi-ma susizinti po virš ad-resu, arba tiesiai į mi-ni-ganizacijos pirmininkę: Oną Cheladinas, 6814 No. St., Phila., Pa. Taipat, Moterų Taryba, rašėjo šio prašo paminėti redakci-nebutų galima gauti koki-kamų knygų — brošiūrų-tui. Jos norėjo įsitaist-knygyninė, į kurį galėtų siskaityti. Visos prisistū-gos butų sužymėtos, ir redakcijos gautos, atka-dėtos ir redakcijos vis užrašas. Žinoma, kny-brošiūrėles, pageidaujan-tuviškas, kur butų pasi-mai apie Lietuvą ir Lietu-novės veikimo — papro-t. t.

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

Naujoje Vietoje
Carroll Funeral Home
Petras Karalius, Vėd
72 VERNON STREET
Tel. 4-6757 — Notary
Patarnavimas Bile Kur
Laikė

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Patarnavimas Dieną ir Naktį Biednuomenei už Nupigintą Kaimą
KOPLYCIA DYKAI
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
340 Harding Street
WORCESTER, MASS.

Let This Be Your . . .
No. 1 Resolution for 1942
Help Defeat the Aggressors by putting your savings—regularly—in U. S. Defense Bonds and Stamps.
Get Your Share of—
U. S. Defense BONDS - STAMPS

The Shortline
BUSES TO
SPRINGFIELD
HOURLY ON THE HOUR
Phone 3-4155
at 80 POSTER ST.

INIAI
RIA
25c
alendoria
.00
antiskus
izdus su
iais arba
UVIS
ester, Ma

AR NE LAIKAS SUDARYTI BENDRĄ PABALTIJOS TAUTŲ VALDŽIĄ UŽSIENYJE?

Nuo seniai jau kalbama, kad reikia Lietuvai sudaryti užsienyje pilną valdžią, kuri atstovautų Lietuvos interesus. Tą patį tenka girti iš Estų ir Latvių, bet tik kalbose ir pasilie-

čiasi; už dviejų trijų mėnesių, gali pasidaryti taip, kad Lietuvai vienintelė atspara teliks tik užsienyje sudaryti valdžią. Bet jeigu kitos Pabaltijos tautos, kaip Latvija ir Estija neturės už tarėjų, tai ir Lietuvos Nepriklausomybės likimas bus labai ap sunkintas.

Todel ar nebutų praktiškiausia, sudaryti bendrą Pabaltijos tautų valdžią, t. y. Latvijos, Lietuvos ir Estijos? Į tą valdžią įeitų ir Lietuvos Prezidentas, Latvių ir Estų žymūs asmenys diplomatai, kurie pabėgo nuo bolševikų.

Ko Galima Butų Laukti Iš Tokios Valdžios?

Sudarius tokią valdžią, būtų galima laukti iš jos koger, kaip iš bendrų jėgų. Nėra abejonės, kad Prezidentas Rooseveltas, Churchill ir Stalinas pripažintų tokią valdžią, kaip kad lenkų pripažino. Tada Pabaltijos šalis: Latvija, Estija ir Lietuva jau būtų talkininkais šio karo.

Juk Pabaltijos Nepriklausomybė, tik tada galės būti užtikrinta, kada Amerika ir jos talkininkai laimės karą, bet kad gauti tą pripažinimą, tai rodos, aišku, kad tomis progomis mes turėtume pasinaudoti. Susidarius šitokiai valdžiai, neberekės peštis už partijas, kurios buvo ir yra tuščias dalykas. Valdžią galima sudaryti tik iš tų asmenų, kurie yra piliečiais tų šalių: Lietuvos, Estijos ir Latvijos.

Kur Sudaryti Tokią Valdžią

Visi žinom, kad Suv. Amerikos Valstijų valdžia yra nusistačiusi netverti jokių svetimų valdžių savo šalyje Amerike. Bet tas dar nereiškia, kad nebutų galima rasti vietos ir pritarimo Kanadoje, Meksikoj ar Pietų Amerikoj, jeigu reiktų. Kanadoj būtų patogiausia.

Nėra abejonės, kad Prezidentas Rooseveltas sutiktų paskirti dalį "išaldyt" kapitalo iš visų trijų minėtų šalių, kad padengti labai reikalingas išlaidas, palaikymui tokios valdžios. Reikalas svarbus, visiems reiktų pagalvoti. Tikslas gal būtų galima atsiekti. Laikas Estams, Lietuviams ir Latviams budėti!

Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

NACIAI SULAIKYTI RUSIJOJE
Šita fotografija iš Vokietijos rodo kaip Vokietijos motorizuotos kariuomenės vienutės sulaukimos sniego Rytiniame Fronte. Ne tik tai garbingos nacių panzers yra sulaukytos tame fronte, bet ir iš Krymo jau rusai veža vokiečius laukan.

KIEK AUTOMOBILISTAI IŠMUŠA ŽMONIŲ AMERIKOJE?

Suv. Valstijos yra vadinamos kultūriška ir progresuojanti šalis, bet pažvelgus į jos susisiekimą vieškeliais, pamatysime, kad Amerika mažai progreso padarė toje srityje. Ir štai del ko: World Digest paduoda pereinų, 1941 metų statistiką iš nelaimingų su automobiliais įvykių. Ta statistika parodo, kad tik per vienus 1941 metus šaly buvo automobilių užmušta 35,000 žmonių ir 1,300,000 sužeista, kas reiškia, kad Anglija bekarriaudama su ašim per metą laiko neprarado tiek kariuomenės karo lauke kiek Suv. Amerikos Valstijose automobilių išmuše žmonių į tą patį laiką. Daugiausiai automobilių nelaimėse pasižymi jaunuoliai tarp 18-kos ir 24-rių amžiaus metų. Tų sužeidimų ir užmušimų daugiausia įvyksta, kada žmonės pavargę ir nervuoti ir vis skubina kur nors bėgti, bet veik visuomet jie suveluoja. Nelaimių dienos yra šeštadienis ir sekmadienis. Nelaimingų įvykių valandos pasiekia viršų tarpe penktos ir šeštos valandos vakare.

Dabar panaudosime matematiką del tų nelaimingų įvykių — užmušimų ir sužeidimų, kad pamatytumėm kiek nedakepė automobilistai nuostolių žmonijai ir apdraudos kompanijoms padaro. Štai sakysime, jei pereiniais metais automobilistai užmušė 35,000 žmonių, ir jei kiekvieną užmuštą lavoną įkainuosime po \$25,000, tai surasime, kad nuostolių gvyvastimi buvo per automobilistus padaryta iki \$875,000,000.

O dabar jei dar paimsime 1,320,000 sužeistųjų, kurie del sužeidimo neteko \$30.00 bėgyje 2-jų savaičių, surasime, kad laike jų sirgimo ir del nedarbo, jie sau skriaudą padarė ant \$79,200,000. Del 1,320,000 sužeistųjų automobilių nelaimėse — ligoninės ir gydytojai atskaitė sau \$132,000,000. Ir giliau dar reikia atskaityti abelnai \$50.00 del kiekvieno automobilio pataisymo, kuris turėjo nelaimingą įvykį — susidurime automobiliaus su automobilium ar kuom kitu; tas pataisymas tų 1,320,000 automobilių išneša 66,000,000. Taigi, automobiliai, laike tų nelaimingų įvykių — sužeidimų ir užmušimų, dar šiaip visokio turto prarado, del automobilių pataisymo ir del sveikatos — tas viskas lėšuoja \$1,152,200,000. Tai yra pinigai, kurie metami bereikalingai į šalį deliai musų pačių neatsargumo.

Suprantama, kad daug automobilių nelaimių negalima išvengti, betgi didžiomas cia sužymėti nelaimių galima būtų išvengti, jei patys automobilistai būtų blaivūs ir nelakstyty su savo mašinomis kaip akis išdege.

Toki skaitlinė kaip 35,000 užmuštųjų ir 1,320,000 sužeistųjų jau veik nė netinka automobilių nelaimėms vadinti, nes tokių "nelaimingų" įvykių kitur pasauly nekur nerasi. Tai reikia sakyti ne nelaimingai įvykiai, o beprotystė, kuri lyginasi dabar kariuonųjų šalių karams. Juk Anglija bekarriaudama su naciais neišmušė į metą laiko tiek kariuonųjų, kiek pas mus išmuše automobiliai, ir dar neprievertos, bet savarankiškame darbe.

VELIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kaip patirta, Lietuvos linų ukis bolševikams viešpataujant smarkiai nukentėjo. Linai buvė vežami į Rusiją ir ukininkams už linus buvo mokamos labai žemos kainos. Todėl ukininkai linų mažai tepasėjo ir šių metų linų derlius busias mažiausiai vienu trečdaliu menkesnis kaip 1940 metais.

Linininkystės kooperatinės bendrovės "Linai" valdybos pirmininkas Dr. Kriščiūnas pareiškė, kad daugelį bendrovės tarnautojų bolševikai išvežė Sovietų Rusijos gilumon. Be to, už paimtą prekę bolševikai nesumokėję daugiau kaip 7 milijonus rublių.

Svedų laikraščiai "Dagens Nyheter" ir "Aftonbladet" paskelbė žinutę iš Berlyno apie

PREZIDENTO A. SMETONOS MISIJA

Rašo D. Klinga

Nežiurint organizuotos daugybų objektui arba kainai gauti mios spaudos ir srovių vadų opozicijos, Lietuvos prezidento A. Smetonos misija, sąryšy su Nacionaliu Lietuvių Sėpimo fondu, visur pavyko daug geriau negu bet kas tikėjo. Paskėmėje, opozicijos frontas pradeda krikuti. Tai svarbus reiškinys, kuris reikalauja tūnkamų komentarų.

Prezidentas Smetona yra tautininkų partijos žmogus. Jo partijos idejos spauda Amerikoj gana silpna. Jo partijos idejai prielankios organizacijos ir gitaip kaip ir nėra. Tuo tarpu opozicija turi stiprią spaudą, yra gerai organizuota ir pusėtinai veikli. Kai kurios grupės yra ypatingai energingos ir net truksmingos Smetonai jo opozicijos darbe. Prakalbas jam rengė daugumoj Lietuvai Vaduoti Sąjungos neseniai suorganizuoti ir neskaityti skyriai, su vienos kitos organizacijėlės faktinai tik moraliai prisidėjimu. Veik visur, o ypatingai Brooklynė ir Newarkė faktinai tik keletas asmenų paskuboms visą rengimo darbą atliko; ir tie patys bijodami, kad skaitlinga ir stipri opozicija nepasisekimu nesudiskredituotų rengėjus ir patį prezidentą. Parengimų rezultatai rodė, kad baimė buvo nepamatuota. Prakalbose sutraukta skaitlingos publikos ir sudėta stambių aukų. Tas labai nustebino, kaip rengėjus, taip opozicijonierius.

Kodel taip skaitlingai lietuviai atsilankė prezidento Smetonos pamatyti ir paklausti? Žin gaidumas? Noras asmeniškai pamatyti, kaip atrodo tas išgarsintas "diktatorius"? Ne. Žin gaidumo elementą prašalina stambios aukos ir rimtas užsilaikymas. Ten atėjo mažai žingieduolių ir mažai įvairių opozicijų sekėjų. Ten susirinko lietuviai, daugumoj, kurie savistoviai galvoja ir orientuojasi. Jie nepaiso, kas prezidentui Smetonai priešingas ar nepriešingas; jie nepaiso, kas jį išrinko ir kaip išrinko jie galiaus nepaiso ir to ar jis buvo geras ar blogas prezidentas. Bet jiems buvo gana tuo, kad jis yra Lietuvos prezidentas. Jis jiems yra simbolis jų buvusios ar tebesamos tėvynės. Jis, kaip simbolis ir Amerikos vyriausybės traktuojamas Lietuvos galva, jiems reiskė tos buvusios ir esamos tėvynės Nepriklausomybės atsteigimo pamatą. Jie žinojo, kad lietuvii išėivijai nepridera kelti Lietuvos vidaus politinius ginčus ypatingai šiuo momentu, kada labai didelis ir sunkus darbas stovi prieš lietuvii tautą, iš svetimų okupacijos išlaisvinti ir Nepriklausomybę atsteigti lietuvii tautos valstybę. Jie suprato, kad, jei mes patys nebepripažinsim savo valstybės buvusios galvos, tai dar mažiau galim tikėti, kad svetimi, ypatingai oficiali svetimi, sukty galvą del Lietuvos interesų. Priešingai, kada dabar tarpe valstybių eina žutbutinė pasaulinio maštabo kova, tai svetimiems, kaip tik ir būtų gera proga lietuvii nesuspatinga, stoką valstybingumo, panaudoti ir Lietuvą aukoti politinių dery-

talkos iš tulų fakte ar bent teorijoj egzistuojančių valstybių.

Taigi cia mes matom gana skaitlingą lietuvii visuomenės dalį, kuri yra sąmoninga, korektinga ir objektyviai galvojanti ir kartu tikruoju ir vienimenu keliu einanti pagelbėti Lietuvai. Tai sveikasis lietuvii galvalas, ant kurio remiasi tautos ateitis. Ji neseka jokių grupių ar srovių intriguojančius vausus, nežiurint jų tuolių ir pozicijų. Kartu tas taktas parodo, kad daug pretenzijų ir ambicijų turintį įvairų visuomenės, organizacijų ir spaudos vadai stokuoja vaisybingumo sąmonės, tautai lojatumo ir nusimanymo vadovauti. Ir jie daugumoj yra generolai be armijų, kiekvienas turis po menką, nereikšmingą burelį negalvojančių ar mažai galvojančių akių sekėjų. Platesnį visuomenę, ypatingai savistoviai galvojančią visuomenės daly, jie doko pasitikėjimo neturi. Delto šis incidentas turėtų būti jiems pamoka, kad jie turi mokintis ir kad savo saumilingumą ir tuštumą teigiamai taisyti.

Ta proga tenka priminti labai nesena istorinį incidentą, kuris ta patį liudija. Po 1926 metų perversmo Lietuvoj, veik visa Amerikos lietuvii spauda ir visos idėjinės organizacijos ir jų "vadai" sudardėjo į Rusijos agentų, komunistų, suorganizuotą antifasistinį frontą. Jie tada per Maskvos agenturą vedė labai energingą Lietuvai pragaištingą ir lietuviams demoralizuojančią kovą neva už demokratiją. Tada irgi atsirado keletas asmenų, kurie, nors prezidentijū neturėjo, bet pasirodė kvalifikuotais valstybės reikalais vadais buti. Jie gynė įvykusią padėtį. Gynė, žinoma, ne demokratiją neigti, bet Lietuvos ir lietuvii interesus saugoti nuo Maskvos viliungo voratinklio. Faktinai, tie "demokratiškos" ir "teisėtumo" gynėjai daugumoj praktikoj buvo mažiau demokratrai ir teisėtumo praktikuotojai negu perversmininkų pozicijos gynėjai. Jie tik teisingiau suprato ir permatė padėtį ir buvo nuoširdesni siekyje. Jie žinojo, kad istorijos, kaip ir chemijos, rato negalima gražinti, ar pastumėti bei atkeisti atgal. Kad reikia laikytis istorijos bėgio ir vairuoti tiksliai.

Nepaisant labai organizuotus VISU partijų labai energios ir baisiai neigiamos propagandos, toji savistoviai galvojančių lietuvii visuomenės dalis suprato tikrus be pretenzijų vadus ir juos pasekė. Pažymėtina, kad ir šiuo incidentu daugumoj tie patys asmenys paėmė korektingą liniją. O tie, kurie tada tiksliai ar netiksliai vyrio ir tie kurios Smetonos vyriausybė daugiausia protegavo ir, kaip Chamberlinas Hitlerį ("appeasino"), ramino, tie ir dabar klampuoja klaidų pėlkėse ir visu pasiryžimu stengėsi Lietuvai suteikti meškos patarnavimą. Bet eiliniai, kuklūs be pretenzijų lietuviai, kaip tada taip ir dabar ignoruoja klystančius, o seka tikru keliu vedančius vadus.

Vokietijos paštų valdyba paskelbė, kad tarp Vokietijos ir "Ostlando" veikia normalinis pašto susisiekimas. Ligšiol betgi nieko nepranešta apie pašto susisiekimą su užsieniu.

Tenka pastebėti, kad vienas kitas laiškas iš Lietuvos užsieny jau gautas.

Spaudos žiniomis, ligšiol Lietuvos kvietimo valdybos žinioje buvusi suaugusiųjų švietimo institutą perėmė profesinių sąjungų centralinis biuras. Institute dėstomi ne tik bendrieji dalykai, bet ir profesionali. Tokiu budu suaugusieji turi galimumo toliau šviestis.

Amerikos Lietuvis Sieniniai Kalendoriai del 1942 m.

Jau Gatavi ir Siuntinėjami Dovanai

JUOS GAUS KIEKVIENAS AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJAS, PILNAI UŽSIMOKĖJĘS UŽ SAVO PRENUMERATĄ Amerikos Lietuvis prenumerata Suv. Valstijose \$2.00; \$3.00 už du metu. Siųsdami prenumeratą, idėkit 10c Kalendoriaus persiuntimo lėšoms padengti. Visais reikalais kreipkitės:

Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. Worcester, Mass.

STERIO LIETUVIŲ ISTAIG
nuojoje Vietoje
Funeral
Karalius, Ved
VERNON STREET
1757 - Notary
rimas Bile Kur
Laikė
NSKAS
DRUS
ir Nakti
intą Kain
imo Istaiga
Tel. 5

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoje \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

V. M. Klausutis

Karas Rytų Fronte

SIBIRO MĖSKA STIPRĖJA, PRUSIJOS VILKAS SILPNĖJA. NACIŲ ŽINGSNIS ATGAL NUO VOLGOS IR DONO UPIŲ, TAI ŽENKLAS HITLERIO KARINIŲ JĖGŲ SILPNĖJIMO.

MOMENTAS Hitlerio pralaimėjimų artinasi. Kariaujančių tautų karinių jėgų balansas šių metų bus padarytas. Naujasis 1942 metas žada pergalei demokratams...

Nesutikimas Nacių Vadų Su Prusijos Junkeriais, Tai Hitlerio Naujos Bėdos Dabar

Žymieji Hitlerio karinių jėgų vadai — strategai, Prusijos junkeriai — generolai, padabinti maršalų titulai, per tris metus buvo ištikimi, palankūs Hitlerio komandai.

Deja, tame momente ne visi junkeriai sutiko su von Brauchitsch nuomone, ne visi drįso priešinti fuerero Hitlerio valiai, buvo ir tokių, kurie drįso pasisakyti, kad Anglija jau paklupdyta, kad Stalino raudonarmiečiai silpni.

Prusijos generalinio štabo žvalgybinių surinktos žinios apie SSSR karinių jėgų išteklių, ginklų gausumą ir tobulumą, kaip dabar pasirodė, nebuvo pilnos.

Hitleris Padarė Didelę Klaidą, Imdamas Napoleono Pavyzdį ir Nepaisydamas Bismarko Išpėjimo Vokiečiams

Nuo birželio 22 d. ligi lapkričio 22 d. prabėgo lygiai penki mėnesiai, ir per tą laikotarpį Hitlerio karinė mašina, motorizuoti pulkai pasiekė Volgą toje pat vietoje kur kitados protėviai su Gedeminu buvo nuėję, kur

kose. Čia vokiečiai sutrumpinę karo frontą, gais sustiprėję, atsispirti prieš raudonarmiečius.

Vokiečiai šalčio kamuojami, negaledami karines masines — motorizuotų pulkų greitu tempu manevruoti, tapo bejėgiai prieš rusus. Tiesa, prusisko vilko dantys dar astrūs, dar jis gali skaudžiai rusikai meskai įkūsti, vienok aišku, kad vokiečių karinis ryžtingumas šaltoje rusijoje žemoje issisėmė.

Perėjo spalio mėnesį, Smolenske, kariniam vagonė, kuriame buvo Hitlerio štabas, miške, prie Smolensko pastatytas, susirinkę Prusijos junkeriai į štabą, priešaky su maršalu gen. Walther von Brauchitsch, vyriausiu karo vadu rytų fronte, sakė Hitleriui: "Fuehrer, mes priėjome išvados, kad reikia sustoti rytinėje pusėje Dniepros upės žiemavoti Stalino tvirtovių linijoje, kad toliau į Rusiją negalima žygiuoti, nes šalta sniego pugų žiema jau labai arti Rusijos krašte."

Hitleris suvirpėjo, išgirdęs tokį savo naciškos kariuomenės vadų pareiškimą. Jis režė su kumščia į stalą, sakydamas: "Kas atsitiko, ar jūs iš proto kraustotės, ar rusiškos meškos išsigandote?... Ar gi jūs pristingote ryžtingos valios?" — klausė Hitleris savo generolų bardamas juos — "Ne, Dabar negalime sustoti prie Smolensko ir Dniepros upės žiemavoti" — sakė Hitleris įtemptu kalbos tonu. — "Priešingai, dabar mūsų

armiečiai kariaus taip narsiai, kad jie bus taip psichologiškai apsisarvavę karinga dvasia. Žozau, vokiečiai nustatė rusų karingumą per daug žemai-klaidingai, pasekmė to dabar rodo, kad vokiečiai labai apsvylė pradetu karu rytų fronte. Taipgi, aiškiai įrodytas faktas, kad maršalas Walther von Brauchitsch neklydo primindamas Hitleriui, jog pradėti karą rytų fronte dar neaiškas, kad reikia vengti dviejų karo frontų, kad reikia neparmiršti garsiojo Prusijos militaristo, geležinio Kanclerio, grafo von Bismarko pareiškimo Prusijos junkeriams — vengti karo dviejuose frontuose, ypatingai su Rusija. Dabar aišku, kad šis Prusijos junkeris, garsusis karo strategas, Walther von Brauchitsch žinojo ką jis sakė Hitleriui pirm puolimo Rusiją, jis iš kalno permatė kokios bus pasekmės iš dviejų frontų karo.

Bet Hitleris ir nacių partijos vadai nenorėjo, idant vokiečių karinė mašina rudytu po nugalėjimo Prancuzijos po išvijimo anglių iš Grekijos. Jiems buvo baisu žiūrėti į nieko neveikiančią vokiečių kariuomenę, jie m s rupėjo paleisti jų karinių jėgų mašiną į rytus, išnaudoti momentą vokiečių civilių ir karių pergalių psichologinį momentą. Hitleris iš lovos guldamas ir keldamas galvoje apie turtingąją Ukrainą kur dideli kviečiai auga, kur cukrinių runkelių, gražūs sodai, anglies, naftos ir geležies rudos klotai randasi. Ukrainos didieji turantai viliojo Hitlerį, jis miegodamas sapnuodavo Ukrainą, jis ir jo pasekėjai žiūrėjo į Baltijos kraštus kaip turtingus daržus, virtuvės lentynas kupinas maisto ir kitokių gėrybių. Tada Hitleris nenorėjo ilgai laukti į Prusijos pasienį bestiprejančius raudonarmiečius, statančius tvirtoves ir besirengiančius pulki Vokietiją. Todėl jis pradėjo karą peraitame birželio mėnesį rytų fronte.

PLANUOJA BENDRĄ SAJUNGIEČIŲ STRATEGIJĄ, BALTUOSE NAMUOSE Didžiosios Britanijos Premieras Winston Churchill ir Prezidentas Rooseveltas atrodo esą gerame upe, kada susitiko Baltuose Namuose. Judviejų pasitarimuose bus įsteigta bendra visų sąjungiečių veikiamoji taryba.

Azovo jūros pakraštėje; tie nesulaikomo spartumo žygiai, padaryti vokiečių karinės mašinos rytų fronte pagaliau tapo sulaukyti; vokiečius rusai suaiškė sulaukė savo talkininkės — šaltos žiemos, sniego pugų. Rudens metu lietus varginio vokiečius, rusiškos lygumos virto balomis, purvo klampynėmis, kuriose karinė vokiečių mašina klumpo, kuriose nyko vokiečių karių jėgos, o dabar sniego puogos ir šalčiams atėjus, vokiečiai tapo bejėgiai rytų karo fronte. Dabar rusai išnaudoja žiemos sezoną, visomis išgalėmis puola vokiečius ir laipsniškai stumia juos atgal, pagrobdami vokiečių pozicijas, mašinas, kanuoles ir ginklų kruvas.

Pareiga vyti rusus, užimti Maskvą prieš kalėdas, ir Ukrainą suteikt mūsų Reicho žmonėms kaip kalėdų dovaną! Maršale, Braucnitsch! tu turi kartu su manim kalėdas svesti Stalino palatuose, Kremljuje! Mes visi turim kalėdų dienoje social pavai gyti rusiškos meskianos!

TAI TEN

Pravėriau aš savo dulkėtą langelį, Ziuriu ten, i rytus, i tolimą šalį — Tai ten mūsų tėvynė, tai ten mūsų broliai, Tai ten mūsų sesutės ir rutų darželiai. Tai ten žalios girios, kur bočiai medžiojo; Tai ten plačios upės i jurą banguoja; Tai ten mūsų broliai lietuviškai kalba — Toj šaly ir dainos kur kas gražiaus skamba! Kaip gaila, kad karo ranka geležinė, Taip skaudžiai užgavo mūsų brangią Tėvynę; Ten broliai sesutės vien ašaroms minta... Ir mums čia per veidus gaili rasa krinta... Ak! Lietuva buvo plati ir galinga, Kai hunai, ir slavai prieš jos jėgą stingo. Pasaulis žinojo jos garbę, jos vardą, Kai Vytautas-didis tvirtai valdė kardą. Bet Vytauto kardas kažinkur užkrito... Ir šiandien, negaudžia ten aidas trimito. Amžiai pamainė žalgaly vaidilą, — Užtai ten ir kanklių gaudimas nutilo... Užgeso sesučių daina sutartinė, Svetur bėgo broliai, giliai nusiminę... Tėvynėi bekluptam prie didvyrių kapo, Ją silpną, apleistą, dar — karas užklupo!... Tai ten mūsų broliai ir sesės mūsų laukia; Šaukėsi pagalbos, bet neprisišaukia... Gelbėkime brolių, sesučių, kaimyną — Nes lietuviu jausmas taip dirbti mokina!... Tik tai i vienybę, kilnų darbą—dirbkim — Šaukiantiems pagalbos, dienos pilną skirkim! Kad badu nemirtų ant Sibiro tyrių... Tukstančiai našlaičiai! Ateities didvyrių!..

Maskvą pasižiūrėję traukiasi atgal prie Smolensko ir Dniepros upės palikdami rusams daugybę savo karių rusijoje žemėje ir daugybę kanuolių, tankų ir kitokių ginklų pabuklių kruvas. Dabar Hitleris desperacijoj atsudręs, pasitikėjimo netekęs savo maršalams, pašalino kelėtą, jų su vyriausiu karvedžiu maršalu von Brauchitsch. Dabar Hitleris imdamas pavyzdį iš Stalino pasikelbė pats save vyriausiu vokiečių kariuomenės vadu! Tai kritiškas ženklas vokiečių silpnėjimo Rytų Karo Fronte. Kitokios išvados negali būti.

KLAUDŲ ATITAISSYMAI

Didžiai Gerb. Redaktorė: Šiuomi prašau atitaisyti porą klaidų sąrašy su įvykdoms ty-pografiškoms klaidoms mano straipsny užvardintam: "SUSI-VIENIJIMO REIKALAI" tilpusiam "A. L." Nr. 1-mam, sausio 3d., 1942 metais.

KLAIDOS SEKANČIOS: Trečioj kolonjoj iš virsaus pirmam paragrafe, antram sakiny išspausdinta: "Aišku, jog mūsų Susivienijime neviskas tvarkoje, kad stinga kurybinės iniciatyvos vadams, kad nėra reikiamo taupumo, kad kasmetai buvo daromi dideli nuostoliai davimu paskolų ir daromais investimentais. Sie visi nepasisekimai tai ženklas ne-kompetentiškumo vadovybėje — gaspadoriavime."

ANGLŲ SPAUDA

DEMETOJI ŠILTINĖ LIETU-VOJE "The Ne York Times" gruodžio mėn. 17 d. iš Stockholmo praneša, kad sekant vokiškais šaltiniais Baltijos valstybėse siaučianti dėmėtosis šiltinės epidemija ir jos pavojaus esama didelė.

Ten pat pranešama, kad sekant "Riga Deutsche Zeitung" gruodžio mėn. 7 d. žinute, susi-šiekimas del epidemijos esąs laikinai sustabdytas tarp Vokietijos ir jos okupuotų Rytuose sričių, taigi ir Lietuvoje. Šios žinios apie šiltinę supuo-la su ankstesniais spaudoje skelbtais daviniais, kad Dr. Matulionis per Kauno radio irgi kalbėjęs apie pasirodžiusią Lietuvoje šiltinę.

Vokiečių Planai Rusijai

Anglijoje leidžiamas "Free Europe" Nr. 51 spaliu m. 17 d., patiekia straipsnį "German Plans for Russia." Jame rašoma, kad Karaliaučiaus Rytų Muges atidarymo proga spaliu mėn. 12 d. Vokietijos Ekonominių Reikalų Ministras Dr. Funk pasakė: "Vokietijos Rytų erdvė nesibaigia Baltijos Kraštais ar Lenkija. Ji apima ir Rusiją." Ta proga tas laikraštis rašo: "Dabar aišku, kodėl vokiečiai naudoja Lietuvos, Lenkijos, Estijos, Baltgudijos ir Ukrainos

kompetentiškumo vadovybę gaspadoriavime." Ketvirtoj kolonjoj iš virsaus, 3-čiam paragrafe visas šis sakinys neišskaitomas iš priežasčių pogrifiškų klaidų. Šis sakinys turėjo but sekantį: "Mano supratimu štai kaip turim daryti: (1) steigti priemies-tus Skautų ir Skautėlių (2) d. ir mergaičių) skyrius, (3) nizuoti įvairaus sporto žaidimai — sportininkų grupelės, klaidm mui — mokyklėles pamokam — jaunųjų lietuviškos Kremlin-rašybos, muzikos, etc." (4) 1942 metais, jog maršalų vokie-šymą patenkint, pasakojame, šis mano laiška virš nuost. Dat klaidas atitaisykite, už kiek kl-aciū ir pasilieku

ANGLIJOS SPAUDA

mažuosius kvistlingus. Umas administracijos funkcionavimo užkariavimulyse jiems patikėtas, bet galia yra vokiečių valdyto-kose, Lohse-s — Rygoje, helm Kube — Minske — Koeh — Kieve".

Nori Laisvų

"The Washington Daily" gruodžio mėn. 19 d. straipsnis "Stalin Puts Heavy Pressure on Russia", tarp kitko: "Stalinas yra žinomas kietas derybose. Visą vasarą jis derėjosi su Britais del laisvų Rytų Europoje už prisidėjimą "taikos bloko" prieš Tarp kitų dalykų jis kontrolės, Kadangi Prancuzija negalėjo teritorijos, kurios joms klausė. Jis staigiai permažiau skrupulinga. Hris jam visa tai ir dar pažadėjo. Pasėkoje, tris jų respublikų užėjimo su puse Lenkijos, dalinios ir dalimi Vengrijos munijos virto istorija, dien, kaip pranešama, tebenori "laisvų ranta Europoje. Jeigu taip, tai sunku kaip su ju kaina galima tiktai šiandien daugiau, t. t. ir Prancuzija galėjo iš kitos pusės Vašingtono Londonas yra daugiau siruošę pagelbėti žmonėms nigais ir medžiaga kiek

ANGLIJOS SPAUDA

kompetentiškumo vadovybę gaspadoriavime." Ketvirtoj kolonjoj iš virsaus, 3-čiam paragrafe visas šis sakinys neišskaitomas iš priežasčių pogrifiškų klaidų. Šis sakinys turėjo but sekantį: "Mano supratimu štai kaip turim daryti: (1) steigti priemies-tus Skautų ir Skautėlių (2) d. ir mergaičių) skyrius, (3) nizuoti įvairaus sporto žaidimai — sportininkų grupelės, klaidm mui — mokyklėles pamokam — jaunųjų lietuviškos Kremlin-rašybos, muzikos, etc." (4) 1942 metais, jog maršalų vokie-šymą patenkint, pasakojame, šis mano laiška virš nuost. Dat klaidas atitaisykite, už kiek kl-aciū ir pasilieku

ANGLIJOS SPAUDA

mažuosius kvistlingus. Umas administracijos funkcionavimo užkariavimulyse jiems patikėtas, bet galia yra vokiečių valdyto-kose, Lohse-s — Rygoje, helm Kube — Minske — Koeh — Kieve".

Maskva ir Leningradas ra rusų rankose, rusai at Kharkovą ir Rostovą, žiem-čių spaudžiami, vargo ir graužiami, vokiečiai karini-tygo ryžtingos valios kas- sniego puogos negali vairu- rinės mašinos — motor- pulkų manevruoti; palikę bėga atgal rusų vėjami. pasekmės Hitlerio strate- nuosprendžio, padaryto mėnesio pradžioje prie S- sko, girioj karinio štabo va- Dabar Hitleris atsimeina marko vokiečiams įspėjim- mena ir Napoleono pasita- ma nuo Maskvos.

Šis vokiečių pralaimėjim- ty fronte, tai pasekmė H- klaidų. Tos jo klaidos Sm- ke padarytos gal bus v- smugiu vokiečių imperial- karo tikslams. Hitleris d- dvi klaidas: (1) manydam- jis pasiklupdė anglus, pas- mas savo kolegą Hessą i- ją pradėti taikos derybas- glais pirm negu jis ataku- ją; (2) tokią pat klaidą E- padarė nepaklausydamas generolų patarimo, žie- prie Dniepros upės ir pra- pasirengti pavasario lai- guoti toliau į Rusiją.

Dabar vokiečių ir jų j- inkų jėgos silpnėja, o jų- nentų didėja. Desparacij- imtos Hitleris, pažindoi- atakuoti J. A. V. Respubl- Angliją tolimuose rytuose- mijojo vandenyno salos- priverstas pradėti karą s- rika. Dabar Hitlerio opai- kasdieną stiprėja. Stai- vokiečių pralaimėjimai g- 42 metais, arba, nevelias, 1943 metais. Dabar jų- sulaukti mums pergalės- kurioje hitleristai ir jų- ninkai bus nuginkluoti. E- Mussolinį laukia ludna v- laukia apsvilymo valanda- vingis japonus, išdrįsus- dėti karą su galinga ir r- Amerika. Ta tokios žini- ty karo fronto dabar.

ANGLIJOS SPAUDA

mažuosius kvistlingus. Umas administracijos funkcionavimo užkariavimulyse jiems patikėtas, bet galia yra vokiečių valdyto-kose, Lohse-s — Rygoje, helm Kube — Minske — Koeh — Kieve".

ANGLIJOS SPAUDA

mažuosius kvistlingus. Umas administracijos funkcionavimo užkariavimulyse jiems patikėtas, bet galia yra vokiečių valdyto-kose, Lohse-s — Rygoje, helm Kube — Minske — Koeh — Kieve".

J. S. Galutis

Baltimore, Md.

RUSŲ SPAUDA

REIKŠMINGI MUMS STRAIPSNIAI "NOVOJE RUSSKOJE SLOVO"

1942 m. gruodžio 27 d. šiame Kerenskio nes tam yra reikalinga naujų papildomų žinių. Šią valandėlę stovi prieš mus akis tas pasaulis, kuris mums simbolizuoja tą nuostabiąją BETLIEJOS ŽVAIGŽDĘ, kurią šv. Kalėdų rytą, jeigu tik debesiai nesutrukdo, — mes matome labiausiai spinduliuojančią!

Po penkiai valandai laiko, BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ, greitai yra matoma žemai Pietryčiuose, po ko, ji vis kyla ir kyla aukščiau, darosi vis šviesesnė ir labiau spinduliuojanti, kol tas jos iškilimas vėl žemyn nupuola, ir tas jos spinduliuojimas vėl pradeda kiek atempti. Ji veikia visuomet tebėra galma dangiškoje erdvėje matyti, iki pat vėlybo ryto, kai užtekėjusios saulės šviesa, visiškai jos matymą paslepia. Per tą laiką ji kelis paeiliui kartus, vis maino savo poziciją.

Tiems visiems žmonėms, kurie tik turi laiko, galimybės ir noro, — visuomet yra gana malonus ir žavėjantis dalykas, tēmyti tą taip šviesų ir žibantį tašką, kuris randasi šio šviesiai melsvame dangiškos erdvės plote. Su pagalba stipresnės pritraukimo jėgos binokliu, — per kurį laiką, jis yra kurkas geriau matomas, negu plika akimi ir jį žiūrėti. Tik visa bėda yra tame, — kad toji planeta, kaip sako mokslininkas Tennyson, — per binokliu ją betėmiant, — "umai nori iš akių pranykti, ir taip pranykusi, pagaliau numirti".

Tiesa, jis "pranyksta" ir "miršta", vienai ar antrai. Tik toji jo "mirtis" ir "pranykimas", — tikrumoje yra labai trumpi laiko veiksmas, nes sekanti meta, — jis ir vėl kaip paprastai, dangiškoje erdvėje pasirodo, tik jau kurkas toliau nuo mūsų, ir nuolatiniai bebėgdamas savo orbitu, — per kiekvieną minutą laiko, — po du simtu mylių daugiau, vis nuo žemės atsitolina!

Taip. Po gruodžio mėn. 28 dienos, — jis jau pradeda nežymiai mažinti savo šviesą, nors jis vis dar pasiilika ankstybo ryto padangėje, ir yra dar žymiai matomas per penkis ar daugiau ateinančių mėnesių laiko. Paskiau toji MEILĖS PLANETA, — simbolinė mūsų BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ, — ultimatyviai pasuka į šviesius saulės spindulius, ir pasukusi pranyksta nebeįmatuojamoje daugy višpatijoje, palikdama visa 160,000,000 mylių užpakaly savęs.

Si taip visų mylima RYTO ŽVAIGŽDĖ, primena mums tą mūsų nemirtingąją žvaigždę, — Šv. Raštą, o taipogi mūsų jaunystės, o pagaliau ir gestancijos mūsų gyvenimo žvaigždę, kai mintis mums ateina, kad mirtis prie mūsų artina...

Visos apie šią BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ pasakelbtos tiesos. Šv. Luko Evangelisto patvirtintos — yra vienu mūsų tikėjimo pamato akmenimi, ir mūsų tikėjimas į tą Dieviškąjį Įkvėjimą, dėlėi to nė kiek nesumažėja, jeigu pavyzdžiui, nėra istoriniai astronomų rekordai, ar kokių nors kitų ludių, kurie patvirtintu, kad vien tik TRYS IŠMINČIAI, o ne kas nors kitas, yra BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ matė, kuri vadovavo jiems kely Betliejūn, pagarbinai naujai gimusį PASAULIO IŠGANYTOJĄ.

Senieji raštai ir įvairūs padavimai sako, kad BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖS pasirodymas, — esąs buvęs tikras stebuklas, — stebuklinga visija, tačiau ir nė kiek nemažiau realus dalykas, nes kaip žinome, tie TRYS RYTŲ SALIŲ VALDOVAI, kartu buvo taipogi ir TRYS IŠMINČIAI, kurie nieku būdu taip lengvai į kokius niekus nebegalėjo įtikėti. Jie buvo giliai įsitikinę ir ištyrę, kad BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ, kurią jie savo akimis matė — buvo tikrasis V. Dievo jiems duotas ženklas, o ne koks gamtos mirazas arba monas.

Daug buvo daryta bandomų, galutinai išaiškinti to dalyko klausimui, ar BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ, buvo kometa, ar tik paprastas šviesiai žibantis dangiškosios erdvės kūnas, t.y. tokia žvaigždė, kurios šiame dvidešimtmėje šimtmečiu, kas

BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ: AR JI BUVO VENUS, KURIS VEDĖ TRIS IŠMINČIUS BETLIEJON?

kiekvieni septyni metai, vis naujos dangiškoje erdvėje pasirodo. Dabartinis šviesiai žibanti žvaigždžių planetų pasirodymas, o ypatinai senas Venaus pasirodymas, ir jo egzistavimas, yra tikras, ir ištikrųjų Venus labiausiai yra pažystamas ir suderinamas su BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ. Venaus žvaigždės dar ir mytologiškai yra išaiškkinama, kaip pasikartojimas naujos žvaigždės, sulig istorinių Aigiptėnų mythu, buvusi ta pati žvaigždė, kuri paskelbė dviejų saulės dievų, būtent Osyrio ir Horaus uvgimimą.

Sis aktualiai simboliškas mythas, yra patiekiamas kaip kasmetinė astronominių įvykių kronika, surištas su bėklyncia aukštyn rytmečio saule, ir kurią Aigiptiečiai visuomet meldžiasi, ir tampa sumaišomas su daugeliu netiesų skelbiančių astrologiškų dalykų, kurie bando pastoti kelią tai tiesai, kad kiekvienas užgimes šiame pasauly individualis žmogus, — turi Aukščiausiojo ir sau paskirtą žvaigždę, tik ne tokią šviesią ir spinduliuojančią, kaip BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ. Sis senas Aigiptėnų mythas, lygiai lieka pastovus ir mūsų dienose.

Mes turime pakankamai tvirtą įrodymą ir išaiškinimą, klaidingam kaikiurių teoristų to dalyko tvirtinimui, kad, buk, BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ, po visa kam, nėra niekas kitas daugiau, — kaip tik paprasta simboliška ar astrologiška "žvaigždė", kuri Kristui gimus pasirodė, esą taip lygiai pat, kaip ir mes visi, kad po kuria nors žvaigždė gimėme.

Sis išaiškinimas, rodo, kiekvienam būtų galima matyti ir suprasti, iš tos permainos, kurią padaro tame dalyke Šv. Matas Evangelistas savo aprašymuose, visiems tiems, kurie nebeturi vilties, tą dalyką logiškai suprasti, kad astrologų tvirtinimai tame dalyke, suvisu nebūtinai rimto pamato!

Pagaliau mes prieiname ir prie to, — kad visų tų ikišiol mokslininkų samprotavimuose apie tą dalyką, buvęs galutinis rezultatas, kad su BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖS dangiškoje erdvėje pasirodymu, kaip aiškus ir sveikas jų protas rodė, — tikrai įvyko stebuklas, — tai ir mes šiandieną, nieku būdu tai nebegalime paneigti, — turime jiems tiesą pripažinti.

Tiems visiems, kurie dar drystų sakyti ir tvirtinti, kad šiame dalyke stebuklo įvykimas buvo negalimas, arba kad jam visiškai nebūvę reikalo arba vietos, pasireikšti universaliose gamtos įstatymuose, — mes lengvai ir neabejodami, galėtum tokiems asmenims atsakyti, — kad mes realiai dar suvisu mažai universalios gamtos įstatymus, žinome ir suprantame! Mes visiškai nebegalime pasakyti tai, ar universalios gamtos įstatymai, kuomet nors daro kokias išimtis, ar ne? Gama visos savo paslaptis mums neįduoda, ir mes visa realiai nebegalime žinoti, kas joje (supr. gamtoje!), randasi, ir ką ji ištikrųjų padaryto, o kas ne? Argi ta AMŽINOJI GALYBĖ ir ISMINTIS, lengvai nebegali gamtoje nors ir keičiausiajū mūsų akimis žiūrėti, savo veikimo manifestaciją parodyti, vien tik dėl to, — kad tos GALYBĖS ir ISMINTIES, — mes silpn savo protu, nieku būdu nebegalime suprasti? Taip. — Jau vien ši ypatinga AMŽINOJI EGZISTACIJA, patiekia mums aukščiausios rūšies stebuklą, kurio niekas jokiais žinomais gamtos įstatymais, niekuomet nebegali ir nebegalės išaiškinti, nevezint to, kas per vienas jis nebūtų.

Pagaliau TAS, KURIS ir su mumis, — ir visiškai be mūsų, lengvai visokiais nors ir didžiausias ir sunkiausias problemas išriša, KURIS visa, nors būtų ir visiškai kaip mums rodo, negalima, sukuria ir sutvarko, visiškai be kieno nors pagalbos ir patarimo, — PATS SAVAIME, — jau yra kurkas didesnis stebuklas, negu kad dangiškoje erdvėje pasirodžiusi BETLIEJOS ŽVAIGŽDĖ. (Pabaiga)

rioj vienas jos narių reikalautų sumažinimo teritorijos kito iš savo sąjungininkų!

Beliaka santykiai su Lenkija. (Šią dalį, mums nesvarbia, apleidžiame — Gen. Konsulatas). Toliau autorius tęsia: "mes 1939 m. buvome tos nuomonės, kad sąjungininkai privalo patenkinti rusų reikalavimus, tai būtų visai natūralu, jei Rusija kviečiama į karo sąjungą, kurios sunkumas tenka daugiausia pakelti jai, ir kur paliečiama jos neginčijama (?) teisė. Anuo metu sąjungininkai padarė didelę klaidą, klausydami virš šauko neteisėtų Beko ir Rydz-Smiglo 'protestų' ir bijo-

dami "įžeisti" jausmus Baltijos šalių... Kai kurie dalykai taip aiškus, kad dėl jų negali būti ginčų. Ir tada, pagaliau, baigsis tie su užsispyrimu dabar kartojami "šnaždėjimai," kad "tarp sąjungininkų ir Rusijos egzistuoja kokie tai suomiško-baltiško-lenkiško pobūdžio sunkumai," baigia autorius. Šie abu straipsniai dar kartą įrodo, kad rusų bolševikų, monarchistų ar rusų socialistų nuomonės visai nesiskiria, kuomet paliečiami interesai "edinoi nedelmioj" (vienos nedaloms... Rusijos). Tarp Joano Kalita (Rusų žemių rinkiko) ir Stalino skirtumo nėra.

žinios - žinėlės iš Lietuvos. Vokiečių "Prekybos ir Kredito bankas", kuris įsteigtas Rygoje visam "Ostlandui" savo skyrių Kaune atidaro buv. Lietuvos Komercijos banko patalpose, Laisvės al. 56 Nr. Be to, skyriai numatyti Vilniuje ir Šiauliuose. Per Kauno radiją buvo perskaitytas Kauno miesto komisaro vokiečio priminimas apie ankščiau paskelbtą "Darbo jėgų panaudojimo potvarkį", pagal kurį visi gyventojai nuo 15 iki 60 metų amžiaus privalo dalyvauti priverstinuose darbuose. Už šio pareidymo nevykdymą grasinama bausmėmis — kalėjimu iki 6 savaičių ar pinigais iki 1,000 markių. Nuo lapkričio 3 d. Lietuvoje vėl visuotinai leistas telegramų susisiekimas. Telegramos gali būti rašomos arba lietuvių, ar-

šiuose nepriimamos. Telegramos žodis kainuoja 15 pfenių. Telegramos į užsienį atrodo, vis dar nepriimamos. Spalių mėn. Vilniaus mieste išduota 162,482 maisto kortelės. Žydai į tą skaičių neįeina. Per Kauno radiją buvo perskaitytas vokiečių karo komendantas Lietuvai įsakymas, kad visas pasilikęs bolševikų turtas esąs karo grobis, kuris turis būti atiduotas komandanturai. Todėl įsakoma iki lapkričio 22 d. pristatyti vokiečių įstaigoms visus nuo bolševikų užsilikusius ginklus, drabužius, —

Šiauliuose šiuo metu veikia 11 lietuvių mokyklų. Jose mokosi 3,100 mokinių, o pamokas dėsto 83 mokytojai. JAUCIATĖS NUVARGĖ... SKAUDA GALVĄ... NESMAGU! Kada sunkus maistas ir perivalgymas sustabdo jus vidurius... suteikiant varginančius, blogą kvapą, aitrumą ir išputimą nuo užkietėjimo... Išamtykite FEEN-A-MINT, skanų kremtomąjį gumų vidurių liuosuotį. Priimnus skonia, Pagelbsti paliosuoti vidurius švelniai ir priimniai. Veikia maloniai, bei tikram suteikimui laukiamo paliosavimo ir normalio smagumo gyvenime. Ekonomiškas FEEN-A-MINT patinka visai šeimynai, suaugusiems ir kūdikiams. Milijonai pasitikti FEEN-A-MINT. Gaukite FEEN-A-MINT šiandien. Atsiminkite šį pakelį.

REKORDAI!

Lietuviškos Kolumbia Plokštelės Jau Išstatytos del Pardavimo Nupiginta Kaina:

- 10 COLIŲ REKORDAI, VIETOJ 75c TIK 50c
12 COLIŲ REKORDAI, VIETOJ \$1.25 TIK \$1.00
12 COLIŲ REKORDAI
61003-F LIET. VESELE — Dalis Pirma ir Antra
61004-F LIET. VESELE — Dalis Trečia ir Ketvirta
61005-F LIET. VESELE — Dalis Penkta ir Šešta
Visas Igrajino Mahanojaus Lietuvių Mainerių Orkestra

10 COLIŲ REKORDAI Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvio" administracija gavo naujų rekordų, į kuriuos įdėmavo Metropolitan Operos artistė, Ona Katkauskaitė. Įrekorduota sekantieji — Nr. 16322-F — "Mano Rožė" ir "Kur Bakužė Samanota; Nr. 16323-F — "Mergų Bėdos" ir "Dukružėle". Rekordai parsiduoda po 75 centus su prisuitumu.

- 10 COLIŲ REKORDAI ŽEMIAU PATEIKIAME PLOKŠTELIŲ SURASĄ:
16305-F DARATYTE POLKA ir BERŽŲ POLKA V. Gulos orkestra
16304-F KANAPIŲ POLKA V. Gulos orkestra, A. Vasiliauskas
16303-F POLKA DEL NUMYLETOS ir VIRBALIO POLKA Igrajino V. Gula ir jo orkestra
16302-F JAUNOLIŲ POLKA ir GEGUŽINĖ POLKA Igrajino V. Gula ir jo ork.
16300-F DEDIENE POLKA ir LAKSTUTES POLKA Klaipėdos orkestra
16312-F LIETUVISKOS LIAUDIES DAINELĖS ir LIET. LIAUDIES DAINELĖS A. Šabanaukas
16163-F STORŲ BOBŲ POLKA ir BUTKISKIŲ POLKA Igrajino Pensyl. Angliakasiai
16201-F MARCINKONIŲ POLKA ir VIRGINIA POLKA Igrajino A. Lietuvinkaitės ork.
16308-F DRU-LIA ir TU LIETUVA, TU MANO Igrajino Akiras Biržys, Pupų Dėdė ir Dėdienė
16309-F KAI AŠ TUREJAU KAIME MERGELĘ ir BUK VYRAS POLKA Igrajino A. Dvaronas
16310-F SEPTINTAME ROJUJE Anglų Valcas ir JAUNYSTĖS MEILĖ—Tango Igrajino A. Šabanaukas
16311-F MANO GITARA—Tango ir SAULETAS RYTAS—Anglų Valcas Igrajino A. Šabanaukas

- 16242-F MOČUTE, Valsas — Armonikų Duetas LIETUVAITE, Polka — Armonika, Klavirata ir Pianas
16259-F TOKS VAINIKAS, Polka — Armonika, Klavirata ir Pianas
16254-F AK, NORECIAU Igrajino J. Jank ir A. Shuck
16122-F KUMOS POLKA Igrajino J. Saukevičius
16209-F PAUKSČIŲ POLKA ir LIUDVINAVO POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
16135-F ŠOKIKŲ POLKA ir NAUJŲ METŲ POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
16171-F SUDIEV SESUTĖS ir SVAJONĖ IR MEILĖ Igrajino Stasas Suras, Barit.
16299-F ERCI POLKA ir NASLYS POLKA Lietuvių Orkestra "Lyra"
16145-F PRAGERIAU ŽIRGELI ir EISIM LAUKAN Igrajino Kastanisa Menkeliniūtė
16192-F TRAUK, SIMNISKI ir "EJO MIKAS" POLKA Jonas D. Suras ir Jo Ork.
16206-F OI MERGELIA ir STOVIU PRIEŠ TAVE Mahanojaus Lietuviška Ork.
16110-F SVENTOJI NAKTIS I ir SVENTOJI NAKTIS II Trusadara Kwartetas
16306-F TAI NEBUVO MEILĖ—Tango ir AR ATSIMINSI? — Anglų Valsas Igrajino A. Šabanaukas

- 16307-F MARŠ, MARŠ KAREIVELI ir "GELEŽINIO VILKO" MARSAS Karo Muzikos Choras
16150-F PAVASARIO SVEIKINIMAI ir CIGONO MEILĖ — Valsas Lietuvių Tautiška Ork.
16316-F GIEDA GAIDELIAI ir GRAŽUS MIŠKO BUDAS Igrajino Akiras Biržys
16317-F SUZADETINIŲ VALCAS ir ROSALUTĖS POLKA Igrajino Akiras Biržys
16319-F SEKMINIŲ VALCAS ir OBELIŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
16318-F MARIJAMPOLES POLKA ir GARDUS ALUTIS—Valsas Igrajino Akiras Biržys
16320-F KRETINGOS POLKA ir MERKINĖS POLKA Igrajino Akiras Biržys
16321-F KAI SMUKU GROJI TU — Tango ir PASAKYKITE MERGELĖS — Tango Igrajino A. Šabanaukas
16314-F PUPŲ DĖDĖS POLKA ir ANUKŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
16315-F SUKAS RATUKAS POLKA ir BUK VYRAS — POLKA Igrajino A. Dvaronas
16284-F KAI AŠ TUREJAU IR KAM ŠERI ŽIRGELI? Igrajino A. Vanagaitis ir Jonas Olšauskas

Siųskite užsakymus šiuo adresu: Amerikos Lietuvių 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Siųskite užsakymus šiuo adresu: Amerikos Lietuvių 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Siųskite užsakymus šiuo adresu: Amerikos Lietuvių 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Siųskite užsakymus šiuo adresu: Amerikos Lietuvių 14 Vernon St. Worcester, Mass.

KUPONAS AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass. Su šiuo laišku pristatėm naują Amerikos Lietuvių skaitytą ir 50c 2.00 už jo metinę prenumeratą. Dabar prūsų pristatyti DOVANAI su Juos garsinančia knyga — GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ. Siųskite šiuo adresu: Vardas ir Pavardė Gatvė ar dėstutė Miestas ir Valstija P. S. Iškirpk šį kuponą ir sykle su prenumerata [dėk \$2. konvertan ir siųsk virš pažymėtu adresu Amerikos Lietuvių, 14 Vernon St., Worcester, Mass.).

Ar Nori Gyvent 100m?

Jeji taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTU

Knyga susideda iš 170 pusl. kuriuose aprašo kaip prailgti žmogaus amžių. JI duoda! DOVANAI Prie Am. Lietuvio Prenumeratos Amerikos Lietuvio Prenumerata Suv. Valstijoje \$2 metams GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIUI SKAITYTOJĄ IR PRISIŪSK \$2.00; ir už tą Tamstos pasidarbavimą Tamstai bus pasiūsta viršminėta knyga DOVANAI, iš kurios Tamsta išmoksi kaip prailginti savo amžių iki 100 ir daugiau metų. Be to dar, kiekvienas NAUJAI užsirašęs Amerikos Lietuvių gaus DOVANAI GRAŽŲ SIENINĮ KALENDORIŲ su užrašu: Laisvę Pažinę Vergais Nebusim. Visais reikalais, rašykite: AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

kvinslingus. Uinistracijos imo užkariat patikėtas, valdrie-s — Rygoje — Minske lieve". aisyvų Ra shington Dail mėn. 19 d. stra ts Heavy Pric Russia", tarp as yra žino ybose. Visų derėjosi su P is del laisyvų ne je už prisidė oloko" prieš dalykų jis t Estijos ir Kadangi B negalėjo B, kurios joms staigiai per rupulinga H sa tai ir dar Pasėkoje, trit ikų užėmimo enkijos, dalim mi Vengrijos virto istorija pranešama. "laisvų rank ip, tai sunki kaina galima ien daugiau, uozucija galėjo usės Vašingt yra daugiau ngelbėti žmon nedžiaga kiek

LIETUVOS EKONOMINIS GYVENIMAS VOKIEČIŲ OKUPACIJOJE

Su šių metų pabaiga sueina pusė metų nuo vokiečių šeimininkavimo Lietuvoje, todėl naujūnė pasvarstyti, kaip tas šeimininkavimas atsuepe ekonominiu atžvilgiu.

Atsuepę vaizdą būtų galima susidaryti lyginant normalų Lietuvos ekonominį gyvenimą su gyvenimu vokiečių okupacijoje. Bet normalus Lietuvos ukių vystymasis buvo jau sutrukdytas 1909 metų kovo mėnesį, kada vokiečiai užėmė Klaipėdą, o rudenį prasidėjęs karas dar įnešė daugiau paūmavos.

Nežiūrint į tai, kad dėl karo Lietuva neteko vieno iš geriausių savo klijentų užsienų prekyboje, Anglijos, pačius tada neutralė bevauska. Tiesa, Vokiečiai išnaudojo Lietuvą ta prasme, kad nežiūrint į pasaulinėje rinkoje pakilusias žemės ukių gaminių kainas, už Lietuvos produktus mokejo labai žemas kainas, o tuo tarpu už industrines prekes skaitė aukštas kainas. Lietuva, žinoma, išėties neturejo, nes dėl blokados Vokiečiai buvo sušaudyti, dar daugiau ištremita, bet ir tas nieko nepadėjo. Ir blogiausia, kad nuo bolševizmo nukentėjo kaip tik labiausiai pažangūs ir energingiausi, labiausiai produktyvus ukiminkai.

Pagal vėliausius statistikos davimus Lietuvoje galėjo būti prieš pat Sovietų Rusijos okupaciją apie 290,000 atskirų ukių, jei skaityti atskiru ukiu du ir pusę ekerio (vieną hektarą) valdantį ukiminką. Tuo ukius tenka skirstyti produktingumo atžvilgiu, kitaip tariant, dalis ukių, kurie gamino žemės ukių, produktų perteklių pardavimui ir dalis, kuri pardavimui visai negamina, arba gamina visai mažai.

Lietuvos sąlygomis ukiai iki 30 ekerių (apie 12 hektarų) pardavimui gamina labai mažai arba ir nieko. 1g ir 20 ekerių savininkas ant savo žemės paprastai išlaiko porą trėtėjų karvių, kurių pienas ar sviestas naudojamas dažniausia ukių reikams, bei šeimos išlaikymui.

Normaliai pertekliaus parduoda ukiai tarp 30 ir 70 ekerių. Tokie ukiai jau samdosi ir pašalinę darbo jėgą, todėl yra priversti atitinkamą kiekį gaminių parduoti.

Ukiai virš 70 ekerių ukių gaminių kiekybės ir kokybės atžvilgiu nepriklausomoje Lietuvoje buvo tvirčiausi. Kiekvienas toks ukis reguliariai tiekavo pieną ir artimiausius kooperatyvus, augindavo bekonus bei galjus eksportuoti.

Prieš okupaciją buvo maždaug toks ukių santykis: 160,000 ukių iki 30 ekerių, vadinasi, toje grupėje, kuri pardavimui gamino labai mažai arba nieko buvo 56 nuošimčiai ukių. Antroje gru-

anarchijos nukentėjo pats Lietuvos ekonominio gyvenimo pagrindas — tai žemės ukis ir ukiminkai. Niekur pasaulyje taip ukiminkai nera prisirišę prie savo žemes, kaip Lietuvoje. Lietuvos ukiminkas javus ar gyvulius auginaamas ne tiek įdomiausiai ar tai apsimoka, kiek kad jis tą darbą skaito gyvenimo būtenybe. Lietuvos ukiminkui neįgaivą neateina mesti ukiminkavimą dėl to, kad tai neapsimoka, nes tą užsiemimą ir nuo amžių is kartos į kartą dirbdamą žemes plotą jis peraug myn, kad galeitų nuo jo atsiskirti. Jis sutiks susispausti iki maksimumo ir kęsti nedatekui, bet jis neišsizades savo žemes, iki jos to padaryti nebus priverstas jęga. Niekio todėl nėra stebetino, kad bolševikai didžiausią pasipriesinimą sutiko is Lietuvos ukiminkų. Ir tas pasipriesinimas buvo savotiškas — Lietuvos ukiminkai atsiskakę gaminti pardavimui. Prieš juos buvo pavartotos žiauriausios bolševikinio režimo priemonės, daugelis ukiminkų buvo sušaudyti, dar daugiau ištremita, bet ir tas nieko nepadėjo. Ir blogiausia, kad nuo bolševizmo nukentėjo kaip tik labiausiai pažangūs ir energingiausi, labiausiai produktyvus ukiminkai.

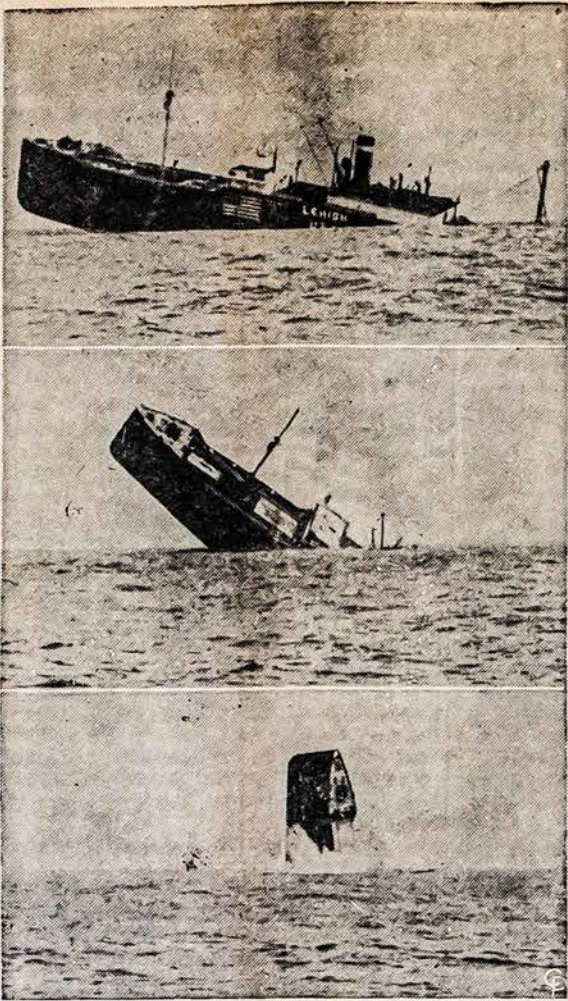
Pagal vėliausius statistikos davimus Lietuvoje galėjo būti prieš pat Sovietų Rusijos okupaciją apie 290,000 atskirų ukių, jei skaityti atskiru ukiu du ir pusę ekerio (vieną hektarą) valdantį ukiminką. Tuo ukius tenka skirstyti produktingumo atžvilgiu, kitaip tariant, dalis ukių, kurie gamino žemės ukių, produktų perteklių pardavimui ir dalis, kuri pardavimui visai negamina, arba gamina visai mažai.

Lietuvos sąlygomis ukiai iki 30 ekerių (apie 12 hektarų) pardavimui gamina labai mažai arba ir nieko. 1g ir 20 ekerių savininkas ant savo žemės paprastai išlaiko porą trėtėjų karvių, kurių pienas ar sviestas naudojamas dažniausia ukių reikams, bei šeimos išlaikymui.

Normaliai pertekliaus parduoda ukiai tarp 30 ir 70 ekerių. Tokie ukiai jau samdosi ir pašalinę darbo jėgą, todėl yra priversti atitinkamą kiekį gaminių parduoti.

Ukiai virš 70 ekerių ukių gaminių kiekybės ir kokybės atžvilgiu nepriklausomoje Lietuvoje buvo tvirčiausi. Kiekvienas toks ukis reguliariai tiekavo pieną ir artimiausius kooperatyvus, augindavo bekonus bei galjus eksportuoti.

Prieš okupaciją buvo maždaug toks ukių santykis: 160,000 ukių iki 30 ekerių, vadinasi, toje grupėje, kuri pardavimui gamino labai mažai arba nieko buvo 56 nuošimčiai ukių. Antroje gru-

VOKIEČIAI SKANDINA AMERIKOS LAIVUS

Samuel Hankam, Lehigh laivo radijo operatorius, nufotografavo savo beskestantį laivą, kurį vokiečiai suterpėdavo pietiniame Atlantiko vandenynne netoli nuo Freetown, Afrikos. Samuel Hankam pasisekė pasprukti su pagelbiniu velteliu ir tame laike jis nufotografavo 3 beskestantio laivo paveikslus, kuriuos jįs čia matote.

pėje, kurią sudarė ukiai tarp 30 ir 70 ekerių, buvo apie 100,000 ukių, arba 34 nuošimčiai ir trečioje — ukiai virš 70 ekerių, kurių buvo visoje Lietuvoje apie 28,000 arba 10 nuošimčių visų ukių.

Imant dėmesin kiekvienai grupei naudojamos žemės kiekį, galima pasakyti, kad pirmoji grupė normaliais laikais pagamindavo 20 nuošimčių viso Lietuvos ukių produktų parduodamo kiekio, o antroji ir trečioji likusius 80 nuošimčių, kiekvienas po 40 nuošimčių. Iš to išeity, kad Lietuvos žemės ukių gamyba bolševikų okupacijos metu nukrito mažiausia 40 nuošimčių, nes kaip tik ta trečioji ukių grupė ir buvo bolševikų paskirta sunaikinimui. Apie 21,000 ukių turėjo tarp 73 ir 123 ekerių (30-50 hektarų), kurie buvo sumažinti iki 73 ekerių, o apie 7000 ukių buvo paversti valdžios ukiais arba išdalinti.

Lietuvos finansai taip pat buvo visiškai sunaikinti. Lietuvos litas, kuris vertėje buvo pastovus nuo pat įjoleidimo 1922 metais, buvo pakeistas rubliu

Visos santaupos bankuose virš 1000 litų (apie \$165) buvo bolševikų konfiskuotos. Nors bolševikų rublio perkamoji galia tesudarė gal tik kokią 20 procentų lito perkamosios galios, vis tik vienas litas prilygintas 90 rusiškų kapeikų. Atėję vokiečiai rusų rublį prilygino 50 pfenigų, arba pusę vokiškos markės. Tokia buvo maždaug padėtis prieš vokiečių okupaciją 1940 metų birželio mėnesį.

Išsikrausčius is Lietuvos bolševikams buvo susikursi laikinoji Lietuvos vyriausybė, bet vokiečiai priverė ją atsistatydinti ir krašto ekonominį gyvenimą pradėjo savaip tvarkyti.

Pirmiausia vokiečiai paliko veikti bolševikų ekonominę sistemą, tiek, kiek jiems tai atrodė naudingiausia vokiečių interesams. Iki šiol tikriesiems savininkams nei ukiai, nei namai negražinti, o jiems paskirti vokiečių administratoriai. Rugpjūčio 19 d. Vokietijos generalinis komisaras Renteln išleido įsakymą, kad buvę žemių savininkai, is kurių bolševikų valdžia buvo žemę atėmusi, tvirtinami žemės valdytojais, bet tik tai iki 74 ekerių (30 hektarų). Vadinasi, jie nelaikomi teisėtais žemes savininkais. Laikinoji Lietuvos vyriausybė 1941 metais birželio mėnesį buvo sugražinusi bolševikų is lietuvių atimtus ukius, namus ir fabrikus, bet vokiečiai vėl juos atėmė, matyvuodami tuo kad atėję į Lietuvą jie jokių savininkų neradė, o tik radę bolševikų valdžios turą. Net ir mažžemiams bolševikų duota žemė vokiečiai is jų vėl atėmė, bet seniems savininkams jos negražino.

Pastebėtina, kad užgrobtą Lietuvos turą vokiečiai naudoja dar ir kaip priemonę pasipriesinimui slopinti. Okupantai reikalauja lietuvių lojalumo ir kooperacijos, nes nuo to priklausysias ne tik nuosavybių klausimo palankus sprendimas, bet taip pat ir Lietuvos padėtis "naudojoj Europos tvarkoj".

Visą Lietuvos ekonominį gyvenimą vokiečiai taip tvarko, kad kaip galima daugiau sau naudos is to išspautų. Vos tik Lietuvoje isikure, tuojau įvedė maisto korteles, pagal kurias Lietuvos gyventojams maisto skiriama žymiai mažiau, negu Vokietijos gyventojams. Pavyzdžiui, duonos vienam asmeniui dienai duodama 10 uncijų (280 gramų), o kiti maisto produktai vienam žmogui duodami savaitei. Mėsos — 7 uncijai (200 gramų), taukų — nepilni du unciai (50 gramų), cukraus — taip pat nepilni du unciai, sviesto — trys ir pusė uncijų (100 gramų) ir 7 unciai marmalado, bet jo ir pagal korteles negalima gauti. Be to, dar mėnesiui duodama dešimts ir pusė uncijų kruopų ir 14 uncijų miltų.

Lietuvoje taip pat įvestas priverstinis gyvulių ir ukių produktų pardavinėjimas. Kokios žemos kainos nustatytos ukių produktams, galima matyti jau ir is to, kad oficialios ir neoficialios (juodosios biržos) kainos labai daug skiriasi. Pavyzdžiui, sviesto kilogramas oficialiai kainuoja 8 rublius, o tuo tarpu ukiminkai privačiai parduodami gauna po 15-20 rublių už kilogramą. Lašinių oficialė kaina yra 10 rublių, tuo tarpu privačiai kilogramas pardavinėjamas po 20 ar 25 rublius už kilogramą. Vokiečių nustatytoms kainomis rugpjūčio viduryje vokiečiai supirkinėjo Lietuvoje nuo bolševikų konfiskacijos išlikusius arklius tarp 4 ir 7 metų senumo.

Jau vien tik per pirmąjį okupacijos mėnesį 350 stambiausių Lietuvos ukių įkurdinti vokiečių administratoriai. Kadangi pagal statistikos davinius, visoje Lietuvoje galėjo buti apie 16000 stambių ukių, turinčių 250 ekerių ar daugiau, tai nežinia, ką vokiečiai yra padarę su likusiais, bet veikiausiai ir į juos paskirti ar dar bus skiriami vokiečių administratoriai. Matyt, kad naujieji okupantai ruošiasi juos padaryti pirmaisiais kolonizacijos lizdais.

Prieš žemės negražinimą Lietuvos ukiminkai visokiais budais protestuoja. Jau gauta žinių, kad net kelios ukiminkų delegacijos lankėsi pas komisarą Renteln, bet vis be pasekmių. Kaip is netiesioginių šaltinių patirta, rugsėjo mėnesio pradžioje žemės ūkio Rumų pirmininkas Fledžinskis išteikęs Vokietijos generaliniam komisarui Rentelnui ilgą memorandumą, kad paliekt bolševikų tvarką ir negražinant savininkams ukių, ukiminkams daroma labai didelė skriauda. Tame memorandumė sakoma, kad didžiuosius ukius paversdami į sovchozus juos visai nuyvendinę bolševikai, o prie vokiečių ta, padėtis ir toliau tęsiama. Nuo to ukių produktų gamybos našumas labai nukentėjęs. Tame pat memorandumė taip pat nurodoma, kad vokiečių nustatytos žemės ukių produktams kainos esančios perdaug žemos ir vedančios ukiminkus į bankrotą.

Sovietų Rusijos okupacijos metu Lietuvos žemės ūkio Kooperatyvų Sąjunga Lietukis, Pieno Perdirbimo Kooperatyvų Bendrovių Sąjunga Pienocentras ir Akcinė Bendrovė Maistas buvo paverstos valdžios agenturomis, todėl su visais savo skyriais veikė ir per okupacijos laiką iki vokiečių įsiveržimo. Dabar bei tas ekonomines organizacijos vokiečiai siekia savo tikslų. Mat, tos organizacijos yra įsigyjusios didelį ukiminkų pasitikėjimą dar is priešokupacinį laikų. Patį Lietuvį ir iPenocentru su visu turtu vokiečiai yra paėmę savo žinion, kas matyti is vokiečių Ukinės Komandos (Wirtschaftskommando) rugpjūčio 33 dieną išleisto įsakymą visiems Lietuvio skyriams, o taip pat ir žemės ukių ir vartotojų kooperatyvams, kuriuo reikalaujama suteikti žinias apie turimas manufakturos (vilnonės ir pusvilnonės, odų ir megstinių prekių atsargas. Tuo pačiu įsakymu uždrausta tas prekes pardavinėti. Taip pat ispėta, kad įsakymo nesilaikantieji bus baudžiami. Atrodo, kad galutinėje išvadoje visos tos prekes buvo vokiečių konfiskuotos.

Rugsėjo 7 dieną buvo per Kauno radiją paskaitytas generalinio komisaro Renteln įsakymas, kad javus supirkinėti leidžiama išimtinai tik Lietuvui, mėsos monopolis pavestas Maistui, o pieno produktų — Pienocentru. Jau vien is to įsakymo matyti, kad visos tos trys didžiosios lietuvių sukurtos ukių organizacijos paverstos agenturomis, tar naujančiomis vokiečių kariniams tikslams.

Vokiečių kontrolė nuėjo net iki to, kad net ir privačių butų baldus vokiečiai pasiėmė savo kontrolėn. Rugpjūčio mėnesį vokiečių komisaras paskelbė įsakymą, kad po birželio 22 dienos isikrausčiusieji į butus turi įrodyti, kad ten esantieji baldai yra jų, priešingai — tie baldai konfiskuojami Vokietijos Reicho naudai.

1941 metų rugpjūčio mėnesio pabaigoje Kauno miesto ir apskrities komisaras išleido įsakymą, kad visas bolševikų nusavintus turtas, o taip pat ir žydų turtas butų užregistruotas atitinkamoje vokiečių įstaigoje iki rugsėjo 8 dienos. Neabejotina, kad tai daroma su tuo tikslu, kad pasisavinimą Lietuvos turą jie galeitų kaip galima tiksliu kontroliuoti.

Nežiūrint į tai, kad vokiečiai labai daug žemės ukių gaminių is Lietuvos išgabena, jie nepateikia net pačių reikalingiausių pramonės gaminių. Pavyzdžiui, šiai žiemai vokiečiai visai nepristatė anglių namams apšildyti. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje yra labai šaltos žimos, gy-

P. A. Lankinikas
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. 3-0340 ir 6-5677
Priėmimo valandos: nuo 10-12 popietų, nuo 7 iki 8-los vakarų.
Sėkmadieniais ir šventėmė sulig susitarimu.
522 Grafton St., Worcester

F. A. Vaisnora
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 ir nuo 6-8 vakare.
(Sėkmadieniais sulig susitarimu).
TEL. 6-7810
67 Providence g-rės, Worcester

Dr. Larivie
Porous Plaster
Muscular or lumbo leg pain relief and reduce individual activity. Why not use these essential necessities when you are suffering from rheumatism, neuralgia, sciatica, etc. They are the most effective means of restoring you to your normal health in 10 to 15 days.
Keep a bottle of Gray's Syrup in your medicine chest.

GRAY'S SYRUP
RED SPRUCE
Relieves throat and chest irritation caused by colds, coughs, and whooping cough. It is a natural remedy and is safe for all ages.
Keep a bottle of Gray's Syrup in your medicine chest.

Oriental Cream
The Cream of the East
Famous for its skin softening and beautifying properties. It is a natural remedy and is safe for all ages.
Keep a bottle of Oriental Cream in your medicine chest.

Mother's
RELIEVES STOMACH DISTRESS WHEN TRAVELING
A natural remedy for stomach distress, indigestion, and other ailments. It is safe for all ages and is a must for travelers.
Keep a bottle of Mother's in your medicine chest.

That Nagging Backache
May Warn of Disorder in Kidney Action
Modern life with its busy and irregular habits, improper eating and drinking — the risk of exposure to the colds — throws heavy strain on the kidneys. They are apt to become over-taxed and fail to filter out and other impurities from the blood.
You may suffer nagging backache, headache, dizziness, getting tired, nervous, all worn out. Do not neglect these symptoms. They are the warning signs of kidney trouble. Doan's Pills are the most effective remedy for kidney trouble. They are a century of public approval. Ask your druggist for Doan's Pills. They are a natural remedy and are safe for all ages.

DOAN'S PILLS
A natural remedy for kidney trouble, backache, and other ailments. It is safe for all ages and is a must for travelers.
Keep a bottle of Doan's Pills in your medicine chest.

ONE A DAY
VITAMIN A AND D TABLETS
Each "One-A-Day" Tablet is equivalent in Vitamin A and D potency to two teaspoonfuls of Cod Liver Oil meeting the minimum United States Pharmacopoeial Standards.
A sufficient supply of these two important vitamins is necessary for you as it is for the children.
YOU CAN INSURE YOUR QUOTE intake for you and your family by seeing to it that every member takes a "One-A-Day" Tablet every day.

A TABLET A DAY IS ALL YOU NEED
A PENNY A DAY IS ALL IT COSTS
30 tablets 35¢ 90 tablets \$1.00 180 tablets \$1.50

ventojai labai sunkiai nuo šalčio, nes veik visi nekurenami del anglių trūkumo.

Lietuvos finansai taip imti visiškai Vokietijos len. Lietuvos Bankas Reichskreditstelle, o Komercijos Bankas Dresdener Banko skyriaus.

Kiek žemės šiais metais įvairius augalams pasakyti, nes tam davimė is Lietuvos laikraščiu padarė, pavyzdžiui, cukrumė kelias šiais metais už 11,471 hektaras ir derlius ta 240,000 tonų, kuris visada trims Lietuvos cukrumė rikams.
Tai toks yra bendras ukių šeimininkavimo je valdas. (Is Sp. Blin

Labai Svarbu!

Gerb. Amer. Lietuvis Skaitytojai ir Draugai: —

Šiuomi prisiminam tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau yra išsibaigę, kad pasinaudotų proga iš nupigintos laikraščio kainos.

Taja proga gali pasinaudoti ir bile naujai užsirašas Amerikos Lietuvį ant dviejų metų žemiau nuskirtu laiku.

Amerikos Lietuvis prenumerata **\$2.00** metams

\$3.00 DVIEM METAM

NAUJŲ METŲ Proga, kas dar per šį — SAUSIO MĖNESĮ naujai užsirašys ar pasinaujins Amerikos Lietuvį ant DVIEJŲ METŲ, tas gaus laikraštį NUPIGINTA KAINA — už **\$3.00**, ir taipgi gaus tą įspudingą Amerikos Lietuvis SIENINĖ KALENDORIŲ DOVANAI.

Tas, 1942 metų kalendorius turi lietuviškus mėnesius, atžymi Tautiškas ir Bažnytines Šventes ir Papuoštas Lietuviška Emblema — Žirgvaikiu.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Worcesterio Naujienos

RAUDONOJO KRYŽIAUS KURSAI

Sausio 6-tą, antradienio vakare, Worcesterio Raudonojo Kryžiaus skyrius, suruošė tris apgynimo prisiruošimui kursus. Moterims kursas del automobilių mechanizmo prasidėjo antradienį po pietų, Worcester Boys Trade mokykloje. Septyniolksimoms penkios moterys atsilankė. Robert J. Butler, mokyklos automobilių mekanozmo skyriaus direktorius mokino moteris, taipgi ponias Frank M. Fregans, Moterų Korpuso kapitonė, vadovavo.

Komercijos Aukštesnėje mokykloje, Pirmosios Pagelbos nauji kursai prasideda kas vakaras, nuo pirmadienio iki penktadienio, kaip 7:30 vakarais.

Apie 65 moterys lankėsi pirmoje pamokoje del maisto, vadovaujant poniam Mer-

ril S. June. Panelė Barbara L. Farnsworth buvo vedėja. Šie kursai bus padalinti, iš priežasties skaitlingo prisirašymo.

A. R. P. pamokos, naujos, vieną kartą į savaitę per keturias savaites bus laikomos sekančiais:

Sausio 9-tą, Quinsigamond A. L. patalpose; sausio 13-tą Canterbury mokykloje; sausio 14-tą, Kolumbo Vyčių name, Elm g-vės; sausio 16-tą, Millbury gatvės mokykloje, no. 4, sausio 19-tą, Lamartine gatvės mokykloje. Šiose pamokose, lankytojai išmoksta daug apie bombas, dujas, gaisrus, taipgi kaip prisiruošti ir pasielgti. Kurie lankysis į pamokas išmoks kaip išgelbėti gyvybes ir nuosavybes laike galimo užpuolimo. Karo laike, visiem reikia buti pasiruošusiems.

LIETUVIŲ UKĖSŲ KLIUBO METINIS BALIUS

Gruodžio 31-mą, kaip 7-nios vakare, L. U. Kluubo salėje, 12 Vernon gatvės įvyko viršuj minėto kluubo balius — vakariene ir šokiai kuriems griežė Jono Dirvelio orkestra. Publikos prisirinko pilna apatinė ir viršutinė svetainė. Vakariene buvo garsinta prasidėję nuo 7-ny, bet prasidėjo pusė po aštuonių, ir del to, kad vakarienes principaliai dalyviai, kaip mayoras Bennett, C. Vernon Inett ir kiti įlanką nepribuvo.

Prasidant vakarienei, Antanas Kramilius, kluubo įgaliotasis vakarienes rengėjas — šefas, pasakė trumpą prakalbą palinkėdamas vakarienes dalyviams linksmy ir laimingų Naujų Metų, ir sykiu pakvietė kluubo sekretorių, Joną Emkų užimti pirmąsio vietą. Pastarasis pakvietė keletą kalbėtojų tarti žodį susijusį su pokilio iškilėmis. Pirmas kalbėjo p. Loughlin. Pasakė p. Inett, kluubo pirm. Jonas Dirvelis, Ant. Kriaunelis, majoras Bennett ir kiti. Jonas Dirvelis savo kalboje palinkėjo visiems dalyviams laimingų Naujų Metų, ypatingą nuosirdumą išreiškė Worcesterio Lietuvių Draugijai, kurios laiko savo susirinkimus kluubo pastogėje. Užbaigoje savo kalbos jis kvietė visus lietuvius prie vienybės bei skirtumo pažvalgy veikti bendrą vieningą organizacinį darbą visų lietuvių labui.

Po jo kalbos sekr. Emkus pakvietė visus dalyvius prie skanios vakarienes, kurią parengė šefas Kramilius su skaitlinga talka savo pagalbininkų ir pagalbininkų:

vos, kad svetimtaučiai žinotų apie lietuvių nukentėjimą ir eile kitų nutarimų pravedė. Buvo nutarta ir išrinktos New Yorkietės: panelė P. Jurgeliutė, panelė M. Kižiutė, ir ponias Buivienė, kad turėtų pasikalbėjimą su ponias Eleanor Roosevelt. Gana daug atsiumtė į konferenciją iš įvairių kolonijų pasveikinimo telegramų ir kiti su pinigais del fondo. Buvo išrinkta pilna valdyba veikti ir pildyti konferencijos nutarimus. Pirmininkė — Kazimiera Garšvienė; Vice-Pirm. — Ona Valaitienė, Marijona Strumskienė ir Elena Devenienė, Uždėtininkė — Ieva Valukienė; Sekretorė — Ieva Trečiokienė; Finansų Sekretorė — Marijona Kižiutė; Iždo Globėjos — Pranė Lapienė, Petronė Jurgeliutė ir ponias Šimenienė.

Moteris konferencijoje padarė stiprius žygius eiti prie aukštos garbės verto labdarybės darbo — vienok nuo to laiko įvyko didelė permaina ir šio momento Rupertis rišasi su čia pat mūsų Amerikos šalies dalykais — bet vienok toliau manome, kad liudnumas ir neramumas, kaip juodi debesiai pralinks ir tikimės, kad vėl del mūsų sviesi saulė spindės ir laikinai paliktus darbus vėl galėsime gražioje vienybėje toliau dirbti.

Iš S. L. A. 57-tos Kp. Susirinkimo

Sausio 6-tą, Lietuvių Ukėsų Kluubo salėje, 12 Vernon gatvės įvyko 57-tos kp. mėnesinis susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė apie 50 narių. Šiame susirinkime pasirodė nauja finansų raštininkė, Izabelė Pranaitytė, kuriai, kaip pirmą sykį užimant čia darbą, teko gerokai padirbėti mėnesinių duoklių priėmimo. Nors ir pirmą sykį, tačiau pasirodė beesą smarki lietuvaitė, kuri sklandžiai su duoklių knygetėmis susitvarkė ir eilėje betovinti nariai pilnai buvo patenkinti jos patarnavimu.

Laikė kuopos susirinkimo buvo perstatyta nauja valdyba siems, 1942 metams. Kad naująją kp. valdybą įveždinti, S. L. A. Prez. F. J. Bagočius per laišką įgaliotojui tai padaryti Jonui Degesui, kuris tą naujosios valdybos įveždinimo pareigą ir atliko savo aiškiai skambančiais žodžiais.

Po įveždinimo pareigų, naujas kuopos pirm. Kost. Šimkonis savo kalboje padėkojo kuopos nariams už jo paskyrimą ir išrinkimą pirmininko urede. Jis pasižadėjo veikti susivienijimo labui, ir 57-tos kuopos narių gerovei. Jį pasekė ir kiti nariai padarydami kelių žodžių pareiškas organizacijos labui.

MOTERYS DARBININKĖS:

Marijona Zemaitaitienė, Ona Dailidienė, Ona Šimkauskiene, Julė Karolienė, Kastancija Boblienė, Viktorija Rainikienė, Benedikta Kamandulienė, ponios Grigienė, Parulienė, Kuklevičienė, Česnienė, Lingaitienė, Bruozienė, Kučinskienė, Skrickienė, Montvilienė, Zdrodauskienė, Kasper, Le Claire, Lagonavičienė, Kavalauskienė, Roglienė, Puplienė, Balsunienė ir panelė Zemaitaitė ir p-lė Rainikytė.

VYRAI DARBININKAI:

A. Kramilius, pirmininkas; J. Emkus, Čirvinskis, J. Pupka, J. Kasper, J. Parulis, G. Rupkevičius, R. Montvila, J. Janušonis, V. Kučinskis, S. Lagonavičius, R. Kriaučialis, M. Zemaitaitis, A. Salasevičius, G. Slivinskis, J. Svensunas, R. Čeraška, A. Žurinskis, J. Bartaška, J. Česna, R. Karpavičius, S. Skrickis, J. Roglis, A. Šimkauskas, J. Rainikis, A. Zdrodauskas, S. Palukonis, S. Pupka, A. Dailida, A. Balčiunas, T. Ankstutis ir W. Sutkus.

Vakariene buvo puiki — iš didelės porcijos kalakutienos, ir be to dar davė po porą šnapsų, trejetą stiklų alaus, kava ir pyragaičiai buvo prieskoniai. Po vakarienei, vieni dalyviai ėjo į viršutinę salę pasižinti lietuviškų polkų prie Jono Dirvelio orkestros, o kiti ėjo į kluubo salę pabaliavoti su savo pažystamais draugais.

Ir taip pasekmingai užsibaigė tas jaukus metinis kluubo balius prie gausingos publikos belaukiančios Naujųjų Metų sutikusių.

Reporteris

SU KARIAUJANCIU PASAULIU, mes sutinkame Naujus Metus nužeminta dvasia ir dėkinga širdimi. Matant pačius civilizacijos pamatus užpultus, mes pradėdam daugiau atjausti vertę brangesnių dalykų, kuriuos civilizacija yra įkurus.

Sumišimo laike, didžiausias pasiaukojimas ką didžiama iš mūsų galim padaryti tai atlikti savo ypatingą darbą kiek geriau negu paprastai ir buti pasiruošusiems suteikt tokias aukas, kokias padėtis reikalauja. Mūsų kasdieninių reikalų atlikime mes stengsimės suteikt Jums nuolatai pagerintą patarnavimą ir mes nuoširdžiai atjauciam progą taip daryti.

Lai Naujieji Metai atneša Jums didelį patenkinimo ir pasisekimo saiką.

Opus Wey White
President

Worcester County Trust Company
WORCESTER - 446 Main St. - 344 Main St. - 16 Franklin St.
77 Pearl Street (Customer Parking Area, corner Post and Chestnut)
FITCHBURG - SPENCER - NORTH BROOKFIELD - BARRE
Member Federal Reserve System - Member Federal Deposit Insurance Corporation

RAUDONA ANTIS

Pereitais metais, kuomet naciai buvo susidėję su bolševikais, tai mūsų fanatikai smerkė kiekvieną Suv. Valtijų karinę pagalbą alijantams. Dabar, kaip nacių su bolševikais truko draugiškumas, tai ir jie pasidarė Suv. Valtijų demokratijos "draugai", tačiau jie savo politinės Bimbų ir Pruseikų nustatytos krypties dar nepakeitė. Jie vis dar neigia tuos lietuvių veikėjus, kurie iš principo yra nusistatę už Lietuvos nepriklausomybės gynimo teises, kurias ir Suv. Valtijų vyriausybė pripažįsta ir kovoja.

Pereitą savaitę iš Brocktono atvyko vienas mano ir Laisvosios Lietuvos draugų ir papasakojo man, kokią ten vietos bolševikai propagandą veda. Jis sako, kad tenyškiai bolševikai paleido "anti", buk sandariai rengė Brocktone prakalbas, kuriose kalbėjo adv. Bagočius. Ir kaip tik jis pradėjęs smerkti Staliną už jo grobuoniškumą Pabaltijaus valstybių, tai esą, federaliai agentai kapt Bagočių ir kitus 3 jo padėjėjus, susodino į vežimą ir išsivežė...

Kiti vėl vietos (Worcesterio) kacapai, kuriuos man pačiam teko nugirsti, leidžia propagandą, buk esą, apat Bagočiaus, ir Amerikos Lietuvis leidėjų už "pronaciškumą" kviečia pašta atsakomybėn (suprask, Vašingtono spaudos cenzorius).

Ant kiek man yra žinomi tie asmenys iš jų darbu, tai kaip pirma taip ir antra bolševikų palaista paskala nieko bendra neturi su teisybe. Viena, kad lietuviški bolševikai yra fanatikai ir jie kitokios spaudos apart "Laisvės" neskaito ir todėl nežino kas kitoje, jiems svetimoje rašoma. Amerikos Lietuvis nusistatymas, ant kiek jis man žinomas, yra už Demokratiją, ir skelbia kovą diktatorams. Jis nemato skirtumo tarpe diktatorių, ar tai jie būtų juodi ar raudoni, kirpti ar skusti, jie visi yra demokratijos priešai, kalia jai reitežius, ir kaip prieš tokius, demokratijos šalininkams,

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas buvo gruodžio 30-tą dieną, 8-tą valandą vakare, L. U. Kluubo svetainėje. Draugijų atstovai ir pirmininkai, išskyrus kelių draugijų pirmininkus, kurie del kokios priežasties neatsilankė. Po ilgų svarstymų, prieta prie išvados, kad nėra galima suteikti Lietuvai jokia pagalba. Todel nutarta teikti pagalbą ir užuojautą šitai šalei, kuri yra antra mūsų tėvynė, gi ji tapo užpulta tų pačių priešų, kurie mūsų tėvynę Lietuvą turi pavergę. Taigi Lietuvai Remti draugija nutarė surengti prakalbas Amerikos Raudonojo Kryžiaus naudai. Prabalbos įvyks sausio 25-tą dieną, L. U. Kluubo svetainėje, 3-čia valandą po pietų. Apart prakalbų, bus ir įdomi muzikališka programa, apie kurią bus pranešta vėliau.

Komisijos Narys

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešam vietos draugijoms, kurios turi Amerikos Lietuvį sau už organą ir kurių nariams su su puolusiom Kalėdų šventėm buvo padaryta nuolaida ant Amerikos Lietuvis prenumeratos, — PO SAUSIO (JANUARY) 30-TOS DIENOS Amerikos Lietuvis prenumerata pasilieka ta pati — \$2.00 metams. Laikraščio prenumeratos kaina negalės buti toliaus mažinta del aukštai kylančios kainos ant popieros; laikraštines popieros kaina per pereitą metą pakilo visu trečdaliu tono kainos, jei metai laiko atgal toną popiero galėjai pirkti už \$60.00, tai šiandien reikia mokėti virš \$80.00. Jei popieros kaina nestuos kilus, laikraščio prenumeratą teks pakelti iki \$2.50 metams. Kitokios išeities nėra.

Todel gerb. Amerikos Lietuvis skaitytojai ir skaitytojos, kviečiame jus visus į talką del gavimo naujų Amerikos Lietuvis skaitytojų. Kiekvienas naujai užsirašęs Amerikos Lietuvis metams ir užsimokėjęs už prenumeratą \$2.00, gaus šių, 1942 metų sieninį Kalendorių DOVANAI. Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street Worcester, Massachusetts

IŠ AUŠROS VARTŲ PARAP. SOCIJALIO MOTERŲ KLIUBO VEIKIMO

Lietuvių Moterų Kluobas laikė savo mėnesinį susirinkimą gruodžio 29-tą dieną. Narės galutinai nutarė, kaslink "Penny Sale" kuris įvyks kovo (March) 18-tą, bažnytinėje salėje. Pelnas skiriamas del pataisymo virtuvės salės.

Nuoširdžiai kviečiame visus prisidėti prie aukščiau minėto parengimo.

Į valdybą įeina sekančios narės: Pirm., p. Anelė Sinkevičienė; vice-pirm., p. Placida Vileikiutė; prot. rašt., Antonina Vaškevičienė; fin. rašt., Elzbieta Kriaunelienė; ižd., Valerija Vieraitienė; iždo glob., Eugenija Bendoraitė ir E. Nedzvekaitė; muzikalo skyriaus vedėja, p. Marijona Čižauskienė; marsalka, p. Džiaugienė; koresp., Vincenta Kielienė.

Baigę susirinkimą turėjo arbatėlę.

Į specialį komitetą įeina sekančios narės: ponios Blūvienė, Meškinienė, Smith, Meleckienė ir Antanavičienė. Komitetas gražiai pasidarbovo: stalai buvo išpuosti kalėdų vainikais ir įvairiaspalvėmis žvakutėmis; tarpe stalų stovėjo puikiai papuošta eglutė. Vakaro vedėja p. Sinkevičienė vakarą gražiai pravedė. Laikė vakarienes kalbėjo klebonas Konstantinas A. Vasys, kun. J. Jutkevičius, p.p. Čižauskai ir kiti kalbėtojai teikdami valdybai nuoširdžius linkėjimus.

Po užkandžių buvo įteiktos dovanos. Taipgi Moterų Choras išpildė gražią muzikalą dainų programą, po vadovybe p. Marijonos Čižauskienės. Koresp. V. K.

LAPKRIČIO 23-ČIA D. ĮVYKO NEW YORK HOTEL NEW YORKER LIETUVIŲ MOTERŲ KONFERENCIJA

Konferencijoje dalyvavo su virš 50 moterų. Daugiau kaip pusė atvyko iš tolimesnių kolonijų.

Atstovavo Worcesterio Lietuvių Moterų kluobą ponias Ieva Danilienė ir ponias Angela Vaišienė.

Suvažiavimas buvo tikslu, kad įsteigti Moterų Fondą Lietuvai šelpti, arba, Women's Relief Fund for Lithuania.

Dalyvavo konferencijoje ir ponias Tubelienė, Regina Budrienė, konsulo New Yorke žmona; Dr. Šliupaitė ir jos sesuo Hypatia Yciene, Elena Devenienė, Dr. Vileišio sesuo; Pranė Lapienė, Ona Valaitienė, Ieva Trečiokienė, Marijona Strumskienė, Petronė Jurgeliutė, Marijona Kižiutė ir buvo daug kitų pagarsėjusių lietuvačių.

Elena Devenienė, pati budama pabėgėlė prieš metus laiko, su trimis vaikais atvyko į Ameriką, dar nepavyko jai sužinoti kur dingo jos vyras, Dr. Devenis. Ponia Devenienė jau gavusi ke-

letą laiškų iš Sibiro ir apie Lietuvos tremtinių padėtį plačiai informuota. Elena Devenienė kalbėjo, kad lietuviai Sibirioj gyvena į iškastus urvus. Visi tremtiniai verčiami dirbti tikta fizinę darbą. Vyrai prie kirtimo medžių, o moterys prie lupimo žievė. Į Sibirą išstremti arti 100,000 gyventojų. Klimato sąlygos Sibire sunkios, vasaros karščiausios, žiemos šalčiausios. Trobesių, žemės — ukiu kultūros, krautuvų, lignonijų, ten nėra. Iš vienos pusės neperžengiami kalnai — dykumai, iš kitos pusės, ledų kalnai ir girios su plėšriais žvėrimis. Lietuviai kenčia nuo bado — jai katra turėdama skepetaite, tai apsimaino su rusų žmonėmis del bulvių. Ponia Devenienė pati buvo susijaudinus per ašaras ką tik galėjo kalbėti.

Dauguma moterų pareiškė pagaidavimą įsteigti visai nepriklausomą moterų fondą, kuriam pačios moterys atskirai nuo vyrų savarankiškai veiktų ir vadovautų — nes moteris, jei padaro nusistatymą ką atlikti, tai buna tikrai su pasisekimu ir nuveikta.

Buvo priimta eiti rezoliucijų, reikalaujančių išvežtuosius lietuvius Rusioj šelpti, taipgi kreiptis prie šalies vyriausybės ir reikalauti, kad Rusija sumažintų muitus — platinti propagandą kaslink nukentėjusios Lietu-

Išsinuomuoja Tementas

Išsinuomuoja šėšų kambarių tementas su visais moderniais įtaisymais: kieto medžio grindys, karštasis vanduo ir visi kiti patogumai. Vieta randaai 111 Dorchester Street, antras aukštas. Savininkas galima matyti bile kada.

ANGLYS \$13.90
Aukščiausios Rušies Amerikoniškos Kietos Anglys Pečiaus arba Riešutinio Dydžio
NAUJOS ANGLIOS KOKSAI — AMBI-ANGLYS
DOMESTIC FUELS, Inc.
641 Cambridge gatvės Dial 5-6962

žmogaus teisių gynėjams šiandien sunkiai kovoti galvas guldyti.

Academy Beauty

90 PROVIDENCE Worcester, Mass. Stulo Jums Klekviens Pirm. Neparasat Proga:
1) PRAUKU ĮSIVYVIMAS
2) SUGARBANAVIMAS
3) NAGŲ APDAILINIMAS
4) PRAUKU SUTAISYMAS
4 Patarnavimai už
Tiktai per suktarimus
PASAUKITE 4-811
Paeittraukite Aple Musų Izn
ni Sugarbanavima.

Hi-Test Range & Fuel Oil

Millbury St. Coal Company

441 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Dial 2-7887
VISOKIOS RUŠIES ANGLIOS Naujos Anglijos Kietos Mėlynieji Angliai, Mėlynieji Angliai, Speciališkus Aukštos Rušies Aliejuos ir Kurul KIELA ir KRUKONIS

Namai Pardavimams

GEROMIS IŠLYGOMIS, Pragalvės, trijų seimynų namai kambarius, šiluma, kaina \$15,000. TRIJŲ SEIMYNŲ namai kambarius, Waverly gatvė \$5,900. TRIJŲ SEIMYNŲ namai kambarius, Pine gatvė, 9 traliniu apšildymu, kaina \$10,000. BENEFIT GATVĖS — 4-ny namas, po 6 kambarius, linis šildymas atskirai trimis: kaina \$6,900. Tų gatvė, dviejų seimynų namai 6 kambarius, \$2,900.

John V. Bacinskas BROKER

344 Millbury Street Worcester, Mass.

Edward Yanove PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valgymą, Degtinę, Vyną ir Aukštą. 278 MILLBURY GATEWAY Worcester, Mass. Tel. 2-3381